

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reș. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürögnyomtatás: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1650, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifája szerint. ::

XLVI. évfolyam, 39. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1931. február hó 18

Az állam presztízse követeli,

mondja Ionescu Mihail tábornok, a CFR új vezérigazgatója, hogy a vasút alkalmazottai, szolgálatukon belül a világ valamennyi nyelvét használhassák, csak pont a magyart nem. A szolgálat, — szolgálat! — és a tábornok kereskedelmi Regulamentje nagysándori megfontolással, — amely tudvalevőleg a kardot használta fel minden további nélkül a gordiusi csomó megoldására — negligálva a békeszerződések nemzetközi megállapodásait, a gyulafehérvári egyezmény idevágó pontjainak, idevágó, tisztes emlékezetét, a közel késmillió romániai magyar kisebbség jogos felháborodását provokálja az állam egyik kereskedelmi intézménye ellen. Az állam presztízse követeli, hogy inkább bábeli hangzavar kötyagosítsa a CFR alkalmazottjait, de magyarul ne merjenek az utazóközönség rendelkezésére állni, ha még ugyanis megfizette a kiszolgáltatást az utas, amely pénzt adott Ionescu tábornok új vezetése alatt álló üzlet kasszájába.

Sajnáljuk, hogy nekünk, a sajtónak kell megmagyaráznunk, nemzetiségi különbség nélkül, hogy nem egészen úgy áll az ügy az állam presztízisével, ahogy az új vasutigazgató van meggyőződve róla. Rosszul esik nekünk ez a magyarázat, mert egy újabb megállapítást kell kimondatlanul is regisztrálnunk vele: hogy Ionescu tábornok sovinizmusa nem válik a békeévek vasutigazgatásának előnyére. Sem belföldi, sem külföldi, sem adminisztratív, sem kereskedelmi értelemben. Az államnak általa említett presztízse, — bármily juresán is hatliat ez a civil gondolkodás a CFR vezérigazgatóra, — honlökégyenesen ellenkező intézkedéseket, koncepciókat követelne meg a vasutigazgatóságtól, mint amilyeneket Ionescu Mihail, Vidrihni nagyreményű utódja eddig is elárult. Mert a sokat emlegetett presztízst azt követeli meg minden államban, hogy az ország lakossága a legteljesebb mértékű előzetekenséget, kényelmet és megbízhatóságot kapja meg az államvasut vezérigazgatójától a pénzéért, amellyel az egész üzemet fenntartja. Ennek a presztízstnek primitív feltétele, hogy elégséges számu, szakképzett, politikával nem fertőzött és kielégítő módon megfizetett alkalmazott bonyolítsa le az egész precíz mechanizmus működését, amely első sorban is a Névtelen Utasért van: az Utasért, akinek ebből a szempontból se nemzetisége, se felekezete nem lehet, még az államvasuti vezérigazgató előtt sem. Még kevésbé a kaulauz, a jegypénztáros és a váltóőr előtt. De Ionescu vezérigazgató ezt akarja. A tábornok minden vasuti alkalmazott feje fölé felakasztja a kardot, ezuttal a damoklesit: ki lesz rugva az az alkalmazott, aki a magyar nemzetiségű utast figyelembe veszi, ha az az anyanyelvén találma szólni hozzá. Pompás alkalom az állásvadászoknak a denunciacióra, mert az állam presztízse így követeli...

Meg vagyunk győződve róla, hogy Ionescu tábornok valóban kiváló vasutügyi szakértő, akit ezért is állított felelősségteljes pozíciójára a legfelsőbb királyi akarat. De, az Isten szerelméért! — miért nem lát hozzá már a munkájához? Miért nem ragyogtatja meg az állam presztízse érdekében, szaktudását a vasutigazgatóságon és a CFR vonalain egyformán intézményesített zürzavar rendbeszedésénél. Akit képesítése és tehetségei annyi elvégzésre váró szakmai feladatok megoldására tesznek hivatottá, szerencsétlen nyelvészkedésekkel nem kellene aláásnia saját tekintélyét az ország kisebbségi magyar tömegei előtt — még mielőtt valamin is cselekedett volna. Higgye el nekünk, hogy az állam presztízst a vasutnál a Névtelen Utas presztízstnek teljes tiszteletbentartásával építik minden művelt országban a világnak: de olyan vasutigazgatók akik a maguk dolgát intézik.

A titokzatos kölcsön

Mironescu a királynál — Popovici pénzügyminiszter tul ment a határon — Nem tehet a kölcsönügyben további koncessziókat —

A liberálisok állást foglalnak a kölcsönügyben

Bucurestiből jelentik: Mironescu miniszterelnök ma ismét kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akinek részletes jelentést tett a kölcsöntárgyalások legújabb részleteiről.

A kölcsön ügyével kapcsolatosan egyébként a kormány gazdasági bizottsága tegnap este újabb ülést tartott, amelyen előterjesztették Popovici pénzügyminiszter beszámolóját a kölcsön ügy eddigi fázisairól. A referatum meghallgatása után nagy meglepetésre a gazdasági bizottság tagjai arra a megállapításra jutottak, hogy a pénzügyminiszter a kölcsönt illetőleg már eddig lényeges engedményeket tett és éppen ezért

táviratilag arra utasították, hogy további koncessziókat ne tegyen.

Különbösen a táviratban a további bizalmukról biztosították Popovicit és felhatalmazták a tárgyalások folytatására és annak mielőbbi be-

fejezésére.

A liberális-párt február 22-én összehívott pártkongresszusát megelőzően február 21-én központi vezérő bizottsági ülést tart. A kongresszus foglalkozni kíván az összes fontos gazdasági kérdésekkel és

állást foglal el a kölcsön ügyében is.

A párt kifogásolja, hogy a kölcsön alacsony áron kerül kibocsájtásra és követeli, hogy a kölcsön annuitását foglalják bele az évi költségvetésbe.

A kongresszus lezajlása után Duca, a párt vezére megjelenik a királynál, aki előtt ismereteli majd a liberálisok nézeteit az aktuális kérdésekben és hangsúlyozni fogja, hogy pártja hajlandó átvenni a hatalmat, de egyszerűs mind kijelenti azt is, hogy *nem zárkózik el egy koncentrációs kormányban való részvétel előtt sem.*

A spanyol köztársaság küszöbén

A köztársaság vezére, mint kormányelnök. A nagybirtokok megszüntetését követelik — Bonyolódik a királyválság kérdése —

Népszavazás dönti el a problémát

Madridből jelentik: A politikai helyzetben ma délelőtt semmi újabb fordulat nem állott be, a letartóztatott köztársasági és szocialista vezetők véglegesen visszautasították a Guerra esetleges kormányában való részvételt, ragaszkodnak a király távozásához és a köztársasági államformához. Ma reggel erős tüzéség vonult ki a fővárosból vezető országutakra és mindenkit szigorúan igazoltatnak. A beteg Berenguer tábornok nem hajlandó nyilatkozni, hogy miért történtek ezek az intézkedések. Guerra azzal igyekezik a politikai pártokat kormányának megnyerni, hogy megigérte, miszerint három hónapon belül összehívja az alkotmányozó nemzetgyűlést, amelynek

joga lesz az államforma megváltoztatását kimondani és a felségjogokat megváltoztatni.

Később érkezett jelentések szerint a királyválság kérdése ma délelőtt sem tisztázódott. Guerra lakásán ma délelőtt 11 órakor újabb értekezlet volt. Egyes politikusok úgy tudják, hogy az értekezleten az alkotmányre-

form keresztülvételének módozatairól tárgyaltak.

Legújabb jelentések arról számolnak be, hogy Sanchez Guerra visszaadta a királynak a kormányalakításról szóló megbízatást. Guerra Alvarez ajánlotta utódjának és ezzel a helyzet méginkább bonyolódott. Alvarez köztársasági vezér Guerra lemondása után nyilatkozott a sajtó előtt. Szerinte a monarchia, vagy a köztársaságnak kérdése távolról sem olyan egyszerű, mert egyedül a Corteznek van joga dönteni e kérdésben, ahol a nép szava szólal meg.

A legfontosabb feladat — mondotta Alvarez — hogy az új kormány véglegesen megszüntesse a nagybirtokokat. Arravonatkozólag, hogy vállalja-e a kabinetalakítást, nem nyilatkozott.

Guerra missziójának bukása egyébként a király személyének kérdése miatt következett be. Valószínű, hogy ezzel a kérdéssel a többi kabinetalakítási kísérlet is megbukik. A délutáni órákban az az eszme merült fel, hogy a kérdést népszavazás alá bocsátják.

Ostromállapot és katonai diktatura

Madridből jelentik: Ma estig a helyzet nem változott, tehát tisztázatlan maradt. Erősen tartja magát az a hír, hogy holnap reggel kihirdetik az ostromállapotot és új katonai diktatura lép életbe. A katonai diktátorok Barrera, Sarro és Cavalcampi tábornokok lesznek. Más verzió szerint holnap reggel kitör az általános sztrájk. Ma annyi történt, hogy délután elrendelték az újságok előzetes cenzuráját és a forgalmasabb utcákon gépfegyvereket állítottak fel a várható zavargások elfojtására.

A külföldi sajtó általában rendkívül peszszimistlikusan ítéli meg a helyzetet. Az a vélemény alakult ki, hogy a királyi családnak egy-két napon belül menekülnie kell Spanyolországból, mert különben könnyen veszélyes helyzetbe juthatna. A királyi család tagjai is számolnak a következményekkel, amit az a tény is bizonyít, hogy a király kormányalakításra vonatkozó tárgyalásokat folytat a köztársasági mozgalom vezérével.

A kisantant államai akcióba léptek

Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia bécsi követségei erős sajtó-propagandába kezdtek — A kisantant bécsi követségem ezentul egy sajtóattasé helyett kettő működik

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A kisantant tavalyi Csorba-tói sajtókonferenciáján az egybegyűlt delegátusok azt a határozatot hozták, hogy Bécsben sajtó-propaganda központot létesítsenek. A csorbai határozatot azonban 24 óra múlva visszazívták, mivel a terv Bécsben úgy politikai, mint diplomáciai körökben, de a polgári sajtóban is nagy megrökönyödést és tiltakozást váltott ki. Illetékes osztrák helyen nem titkolták, hogy Bécs ezen megtiszteltetése nem kívánatos, mivel

a kisantant sajtó-központjának Bécsben való felállítása fenyegetné Ausztria viszonyát a kisantanttal ellentétes érdekeltségekhez,

mint például Olaszországhoz és Magyarországhoz. A nem várt tiltakozás következtében már másnap a kisantant sajtófonókei visszavonták a 24 órával ezelőtt hozott határozatot, amelyet maga a csehszlovák táviratiroda sürgönyözött meg mindenhová.

Csak a forma változott, a lényeg ugyanaz

Ugyáltszik azonban, hogy a kisantant nem mondott le ezen tervéről és mivel azt hiszi, hogy a külföldi sajtópropaganda számára Bécs a legalkalmasabb terület, most a legnagyobb titokban más formában erősítette meg itteni propaganda-szerveit. Miként minden követségen, úgy a bécsi csehszlovák, román és jugoszláv követségeken is eddig egy-egy sajtóattasé működött.

A csehszlovák követségen egy év óta egy Nebesky nevű cseh újságíró látta el ezt a szolgálatot. Néhány hét óta azonban már két sajtóattasé működik a Lobkowitzplatz-i követségi palotában, mivel Nebesky mellé Prágából Bécsbe küldtek egy Schrom nevű urat.

A jugoszláv követségen Pavesanin sajtófonók mellé ugyancsak röviddel ezelőtt Bécs-

be küldtek egy Nikolajevics nevű urat. Ez a Nikolajevics eddig Münchenben működött és ezelőtt a külföldi lapokban a legvadabb rémeseket helyezte el Németország és Ausztria-Magyarország háborús felelősségéről.

Sajtó-attasé, aki nem tud — németül

A román követségen Zaborovski követségi titkár vezette eddig a sajtóosztályt. Néhány hét előtt a bucuresti-i kormány Zaborovski támogatására Bécsbe helyezte Buteanu volt ro-

Fejetlenség az aradi személyazonossági igazolványok kiadása körül

Kinek van igara, a városnak, a kormányzóságnak,

vagy a miniszternek? A közönség közömbös. A város nem tudja, mit csináljon

Az aradi városházán lassu tempóban folyik a személyazonossági igazolványok kiállítása s naponta alig hetven-nyolcvan ember jelentkezik, hogy kiváltsa igazolványát. A város közigazgatási osztálya már azzal a gondolattal foglalkozik, hogy rövidesen beszünteti az igazolványok kiadását a közönség közömbössége miatt. Popa Gergely a közigazgatási osztály főnöke ma kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy a városnak nem áll módjában huszonhat külön tisztviselőt fizetni akkor, amikor a közönség nem veszi őket igénybe. Ezért sor fog kerülni arra is, hogy Aradváros vezetősége hirdetményben serkenti a közönséget a jelentkezésre.

A személyazonossági igazolványok kiadása körül ma érdekes bonyodalom keletkezett, amely élénken rávilágít arra a fejetlenségre, amely a miniszteriumokban uralkodik. A napokban megérkezett az aradi megyei prefekturára a pénzügyminisztérium 375.388 számú rendelete, amelyben azt a meglepetést keltő tényt közli, hogy

a személyazonossági igazolványok csak 11 lejes bélyeggel ellátott kérvényre adhatók ki.

Ezt a rendelkezést az új bélyegtörvénnyel indokolja meg a pénzügyminisztérium.

Ugyancsak néhány nappal ezelőtt rendelet

mán újságíró, aki addig a brüsszeli román követségen teljesített szolgálatot.

Buteanu Bécsbe helyezése annál feltűnőbb, mivel nem tud németül.

Érthetetlen tehát, hogyan akarják felhasználni az osztrák sajtó informálására.

Mint a kisantant mindhárom állama egyaránt súlyosan érzi a gazdasági krízist, mindhárom államban a legsürgősebb aktualitások közé tartozik a leépítés problémája és ennek ellenére most mindhárom követségen megduplázták a sajtó-attaché számát. Bécsi diplomáciai és politikai körökben ez a feltűnő intézkedés épp oly megrökönyödést kelt, mint a tavalyi visszazívtatott csorbai határozat.

érkezett a temesvári kormányzóságtól az aradi városházára, amellyel közlik, hogy egyes városokban kérvényt követelnek a személyazonossági igazolványok kiadásánál. A kormányzóság hivatalosan kérdést intézett a pénzügyminisztériumhoz, amely közölte, hogy a személyes jelentkezés alkalmával nem szükséges sem kérvény, sem 11 lej bélyeg. A temesvári kormányzóság tehát felszólítja a várost, hogy ne követeljen kérvényt a személyazonossági igazolványok kiállításánál.

A két egymással ellentétben álló rendelet mindenesetre zavarba hozta azokat a közegeket, amelyek az igazolványok kiállítása felett diszponálnak és hamarjában nem tudták mit csináljanak: követeljenek-e kérvényt, vagy nem. Az előbbi mindenesetre nehezen ment volna, miután eddig körülbelül 8000 igazolványt adtak ki és azt mégsem követelhetette a város, hogy a polgárok visszamenőleg adják be kérvényüket a már kiváltott igazolványért. Hamarosan azonban rátaláltak a megoldásra: megállapították, hogy a kormányzósági rendelet későbbi keletű mint a pénzügyminiszteré és azért azt vették figyelembe. Így tehát egyelőre nem kell bélyeges kérvény a személyazonossági igazolványnál. Hacsak a pénzügyminiszter újra meg nem gondolja magát. Mert manapság az is könnyen lehetséges.

A Teremtő Őserő

Az elektromosság szerepe a jövő nemzedék értelmi fejlődésében.

Az örökké kutató, az ismeretlen fűrésző emberi elme szüntelen munkájában egy pillanatra sincs megállás. Az ősember első vizsgálódó kísérletétől kezdve, amikor először vezette kezét a tudatos gondolkodás, hogy egy utjába eső sziklát könnyebb egy erős fahusánggal elhengeríteni, mint pusztán kézzel, egészen a mai, kifinomult kultúremler laboratóriumáig — mindig az vezette az ember munkáját, hogy életét jobbá, szebbé tegye és ha az oda vezető, göröngyös uton el-elbukott is, ismét felkelt, vérző testéről leverte a port s tovább haladt, mert erőt adott neki az a tudat, hogy a jövőért küzd. Az Isten az emberiség tökéletesedésével a tudományt oly magas fokra emeli, hogy az ő fogalma a titkok rejtett mélységeiből mind tökéletesebb képet tár az ámuló ember elé.

A fejlődés legkiválóbb talaja Amerika, ahonnan a legnagyobb és legújabb meglepetések tárnak elénk. Legutóbb is, körülbelül egy hónap előtt, a természettudósok egyik kongresszusa olyan gondolatot dobott az ámuló világ elé, amelynek megrázó nagyszerűsége lenyűgözi az emberi értelmet s egészen új utat mutat a homo sapiens számára.

A szaktudósok kongresszusán James professzor ismertette az elektromosság alkotó részecskének, az elektronnak és a protonnak azt a csodálatos egymásrahatását, amely minden-

nek lényege, teremtője és életet adója. Éles, tiszta példákkal bizonyította, hogy minden lénynek a lelke elektromos erő, vagyis prolektron, amely soha meg nem semmisül, hanem amint a szerves testből kivált, az idők folyamán egyesül a légiert betöltő és mindent átható természeti elektromossággal. Nagy feltűnést keltett egy másik tanár előadása, amely szerint nem Isten, vagyis a mindenséget fenntartó és kormányozó erő a földi lények teremtője, hanem minden lény önmaga teremtő utódjait azzal az isteni szikrával, amely minden lényben él. Ez a teremtő erő — lélek — a prolektron, melynek osztódásával új élet keletkezik, ha a termékenyítő és termő sejtek érintkeznek. Ugy az embernél, mint a növényeknél.

Igen érdekes volt G. Burnas filozófus előadása. Ő is meggyőződéses híve annak a teóriának, hogy a lélek csupán prolektron, tehát elektromosság s ez a teremtő őserő csak egy szikrája a természeti erők összességének: Istennek. Ez a szikra nemcsak teremtő erővel, hanem értelemmel is bír és az emberben minden tulajdonság: tudás, akarat, indulat, szorgalom tisztán az elektromosság műve, amelynek működése a sejtrendszer működésétől függ. Feltűnően hangsúlyozza, hogy az értelem, sőt a tökéletes, nemes lélek megteremtésének egyetlen helyes módja és eszköze a nevelés. De nem a mai értelemben. Itt van tévedésben az egész világ eddigi pedagógiai tudománya, amidőn a gyermeket akarják átgyúrni, átformálni mássá, mint amilyen lélekből és lélekkel alkottatott s amelyet megmásítani már nem lehet. Hiábavaló minden vágy, iparkodás, aka-

rat, kísérletezés és minden olyan irányú nevelési eszköz, mód és rendszer, mely az ivadék, a gyermek (fiú vagy lány) hajlamát, egyéniségét, alaptulajdonságait a születés után megváltoztassa és huzamosabban is kiemelhesse alaptermészetéből. Tehát az *egyvén nevelés*ét minden tekintetben a születés előtt kell megkezdeni.

G. Burnas hangsúlyozza, hogy az emberiség boldogságának, megelégedettségének, egyetértő békés életének egyetlen motívuma abban áll, hogy a gyermeket önmagukon át tökéletesítsék. Burnas a legnagyobb érdeklődés közepette ismertette azokat az alapelveteket és tulajdonságokat, melyek a tökéletesség megtestesítői. A kongresszuson résztvevők nagy elragadtatással fogadták az ősrégi, de mégis egészen új gondolatokat. Ennek a felfogásnak, amelyet — mint látjuk — komoly és évtizedeken át folytatott tanulmányok alapján tár elő és magyaráz meg az ámuló ember előtt a természettudós, olyan téma, amely le kell, hogy kösse minden gondolkozó ember figyelmét.

Bármily különösnek és lehetetlennek tessenek is az első pillanatban a laikusok előtt a kongresszuson előadott dolgok és elhangzott szavak, mégsem vonhatjuk kétségbe azok valóságát. Sőt ha megfigyeljük magunkat és gyermekeinket, továbbá másokat és azok gyermekeit tiszta és józan lelkiismerettel, akkor már akaratlanul is meglátjuk és elismerjük azok valóságát. Az eddigi nevelési rendszerrel mindent elértünk, csak az állandóan hangoztatott és annyira óhajtott békességet és boldogságot nem.

ZAY.

Szerdán délután fél négykor temetik Andrányi Károlynét

Nagy és osztatlan részvét nyilvánult meg az elhunyt Nagyszony halála felett — A gyászszeretartás a felső temető halottas házában lesz

Aradváros közönsége mely megdöbbenéssel értesült özvegy Andrányi Károlyné, az ismert és előkelő aradi uriaszony haláláról. A régi szép idők egy jellegzetes alakja tünt el örökre az élők sorából, aki azonban legendás jó szívével mélyen belevéste személyét Aradváros emlékezetébe. Azoknak, a talán soha vissza nem térő időknek nagyszonya volt, a mikor finom lelkülete akadálytalanul szolgálhatta a szépet, a nemeset és az emberi jószágok sok-sok apró megnyilvánulását.

A volt Kossuth-uca torkolatánál áll az azóta átkeresztelt Andrányi-féle gyermekkorház, amelynek háttérben kis kápolna van. Ezt Andrányi Károlyné vallásos jószive emelte. De jótékonyágának emlékét nemcsak ez az egy tett őrzi, hanem majdnem állandó lakhelyévé vált és 1907-ben épített menyháza világa körbe élő parasztság egészen csodálatos módon rajongott a nagyszonyért. Híres volt arról, hogy az orvoshoz ritkán forduló parasztság részére gyógyszereket adott, karcokra, sebekre volt orvoslása és leírhatatlan öröm töltötte el, mikor egészséget, boldogságot és megelégedettséget hinthetett szét maga köré.

Jósága mély vallási hitben gyökeredzett. Sűrű látogatója volt a templomoknak és buzgó adakozója szent ügyeknek. Egyházi körökben nagy értékeléssel vették körül Andrányi Károlyné személyét és annak idején Glattfelder püspök valahányszor Menyháza vidékén járt, mindig felkereste a szent életű urinő villáját. Ugyanugy azonban sokszor látogatta meg Pacha Ágoston dr. temesi püspök is.

Halála híre általános és őszinte részvétet váltott ki és gyászbadöntött családját már ma igen sokan keresték fel kondoleációjukkal. Szabó Zoltán ny. tábornok és neje, gróf Porcia Lajosné, Dálnoky-Nagy Lajos volt alis-

pán, dr. Bogdán Virgílné, dr. Velesov Géza alpolgármester személyesen fejezték ki részvéteket a családnál, dr. Lulai polgármester pedig levélben fejezte ki kegyeletét az urinő halála felett.

Andrányi Károlyné hozzátartozói a temetést kénytelenek a felsőtemető halottasházából megtartani, mert az elhunyt leánya a családi házában súlyos betegen fekszik és ezért nem adhatták még eddig tudtára édesanyja halálát, a gyászszeretartás mozgalmás körülményeiből azonban feltétlenül értesülnie kellett volna. A szerda délután fél négykor végbemenő temetésre az uriaszony több külföldi rokona érkezett meg, de többen a ma éjszakai gyorssal jönnek.

Románia belföldön állit fel gázmaszkgyárat

Vita a parlamentben a váltóóvatolások publikálásáról — A kereskedelmi bankok és a Mezőgazdasági Hitelintézet — A banktörvény megvalósítja a bankkoncentrációt — Izgalmas vita volt ma a szenátusban

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén napirend előtt Pop C. István elnök kegyeletes szavakkal parentálja el Comsa Dumitru, a memorandum-per Nagyszébenben elhunyt elíteltjét. Raducanu munkaügyi miniszter a kormány nevében csatlakozik a románság gyászához. Hese (német) képviselő Ionescu tábornok, a CFR. vezérigazgatójának megütközést keltett nyelvrendelete ügyében jegyez be interpellációt. Pamfil Seicaru a külföldi diplomák hatályos ellenőrzését sürgeti, mert például sok külföldön végzett mérnök akadályozza a belföldi mérnökök elhelyezkedését. Raducanu munkaügyi miniszter megfelelő intézkedéseket

ígér, illetőleg a probléma törvényes rendezését helyezi kilátásba.

Utána ismét Pamfil Seicaru interpellál és a váltóóvatolások regáti publikálását teszi szóvá.

Főlemli, hogy ez a regáti intézkedés árt az adósok hitelének. Hivatkozik arra, hogy ez a rendelkezés Erdélyben nem áll fent. Kéri, hogy az Erdélyben érvényes rendelkezést egységsítsék az egész ország területére. Voicu Nitescu igazságügyminiszter megígéri, hogy áttanulmányozza a kérdést.

Sihion Barlad képviselő a gazdák szomorú helyzetét panaszolja el és siettet a Mezőgazdák Hitelintézetének felállítását. Madgearu földművelésügyi miniszter nyomban válaszolt az interpellálóknak. Kijelenti, hogy ez a kérdés a kormány állandó és legfőbb gondját képezi. Elmondotta, hogy éppen a napokban folytatott errevonatkozólag beható tárgyalásokat a kereskedelmi bankokkal.

A bankok pesszimiztikusan itélik meg a hitelnújtás eme módját

és a párisi Bank de Acceptation 300 millió kölcsöne nem elég a létesülő bank céljaira. Így érintkezésbe lépett a Banca Nationalával, hogy legalább 7 milliárdot nyújtson a hitelintézet megalapításához.

A földművelésügyi miniszter megállapította, hogy a kérdés rendkívül komoly munkát igényel. Leszögezi, hogy az új banktörvény a bankkoncentrációt fogja megvalósítani, de szükség van a nagy- és kisgazdák koncentrációjára is, mert a termelés után nyílik alkalom a hitelnújtás legfőbb fedezetét szolgáltatni. Pamfil Seicaru a külföldön rendelt gázmaszkák, Ioanifescu pedig az ITT ügyében mond el interpellációt, amü alkotmányellenesnek tart.

A szenátusban Mosoiu tábornok a hadügyi törvényjavaslathoz szólt hozzá és beszédét halk hangon mondotta el, amire többen így kiabáltak feléje:

— Hangosabban...

A figyelmeztetésre a tábornok haragra gerjedt és magából kikelve ezt kiabálta vissza: — Nyissák ki a füllüket...

Nagy zaj támad, kölcsönösen sértő kijelentések hangzanak el. Mosoiu is a külföldön rendelt gázmaszkák ügyét hozza szóba, amire Condeescu hadügyminiszter kijelenti, hogy a gázmaszkok külföldi szállításának hírei nem felelnek meg a valóságnak, ellenben a hadügyi kormányzat úgy tervezi, hogy a belföldön állit fel gázmaszk gyárat.

Temesvári leánykereskedők megdöbbenő garázdálkodása Budapesten

Artistanóket szerződtettek le, akik a prostituáltak közé jutottak. Egy artistanó kalandjai — Autót Aradról Temesvárra

A leány megszökött s nyilatkozik az Aradi Közlönynek

Napok óta érdekes ügyben folytat vizsgálatot a budapesti főkapitányság. A nyomozás egy ismert pesti artistanó feljelentésére indult meg bizonyos leánykereskedők ellen, akik az artistanó feljelentése szerint szervezeten dolgoznak magyar artistanók külföldre-szerződtesével különféle büntanyák megbizásából. Ezt a leánykereskedő-botrányt egy K. nevü egyén robbantotta ki. K. február harmadikán megjelent egyik köruti lokálban és ott három artistanót szerződtetett el Temesvárra. Csáki Csicsi artistanó is a leszerződtesített nők között volt. Amikor Temesvárra értek, egy olyan lokálba kerültek, mely prostituáltak gyülekezőhelye volt. Csáki Csicsinek sikerült megszökönie a lokálból és amikor visszaérkezett Budapestre, nyomban jelentést tett az esetről az artistaegyesületnek. A nyomozás során több lefartóztatás történt.

Az Aradi Közlöny budapesti munkatársa ma meginterviewolta Csáki Csicsit, aki a szenzációkeltő és Romániát közléről érintő eseményről a következő kijelentéseket tette:

Január 23-án jöttem vissza Szóliából és Pesten egy köruti kávéházban bemutattak egy magas sovány férfit, aki megkérdezte, hogy nem volna-e kedvem lemenni Temesvárra. A férfi egy vöröshaju nő társaságában ült a ká-

véházban és a szerződés aláírásakor közölte, hogy nem akar ügynököt díjazni és ezért nem is von be artistaügynököt a tárgyalásokba. Február elsején kellett volna elutaznom. Az elutazás előtti randevun csak a vöröshaju nő jelent meg és azt mondotta, hogy férje a főkapitányságon van, mert valaki feljelentette, hogy ügynök nélkül akar kivinni artistanóket az ország területéről. Felmentem a főkapitányságra, ahol megkérdeztek tőlem, hogy tudom-e, hová szerződök és óvatosságra intettek. Másnap reggel elutaztam és este megérkeztem Temesvárra.

— Aradról autón tettük meg az utat és autónk a város szélén állt meg a Hotel Astoria előtt. Az Astoria-hotelben már több nő volt, én sürgettem a próbák megtartását, mire egy cigányzenésztől bizalmasan meg tudtam, hogy itt nincsen próbáról szó, hanem prostituáltak közé kerültem. Egy hétig tartottak ott bezárva, majd sikerült megszököm és most Pesten vagyok.

A főkapitányságon erős mértékben folyik a gyanúsított temesvári illetőségü leánykereskedő kihallgatása és valószínűnek veszik, hogy a magyar miniszterium rövidesen elrendeli, hogy artistákat külföldre csak a magyar artistaegyesület közvetítésével lehet kivinni,

Olcsó Ieltári
árusítás **Kerpelnél.****Színház — Irodalom — Művészet**

* Színházi műsor, Szerda: Csodabár (C. bérlet). Csütörtök: Csodabár (A. bérlet). Péntek: Okos mama (szenzációs operettújdonosság, B. bérlet). Szombat délután 5 órakor: Mit susog a fehér akác (mozi helyárral) Este: Okos mama (operettújdonosság, C. bérlet). Vasárnap délután 4 órakor és este 9 órakor: Okos mama (operettújdonosság, A. bérlet).

* Megtörtént az új szezon megnyitása. A Csodabár pompás előadását tegnap, este lelkes, önfeladott közönség tapsolta végig, amely szeretettel köszöntötte a becsületes művészi igyekezettel dolgozó együttessel uira otthonában. A Csodabár új színt, fényt kapott ezen az előadáson és egyenesen második premierje volt. A kiváló revüoperett még szerdán, vagyis ma és holnap, csütörtökön is a színház műsordarabja. A Színpartoló Egyesület szelvényei változatlanul érvényesek. Minden előadásra a leszállított helyáru jegyek a színház pénztáránál kaphatók.

* Dr. Windholz Béla előadása az Anyák iskolájában. Ma este 6 órakor az Iparos Otthon termében kitűnő folytatása lesz annak a tárgykornek, melyet a múlt szerdán Balogh Ernő dr. oly nagy hatással fejtett ki. Windholz dr. gazdag orvosi tapasztalataival, végig fogja kísérni a nő életét, születésétől matróna koráig, hogy megérttesse a nő egészségének nagy jelentőségét, a jövő nemzedék kívánatos fejlődése szempontjából.

* Vezetnek az olcsóságban a színház mélyen leszállított helyárait. Erre még példa nem volt, olyan olcsón színházba járhatni, mint most, amikor az igazgatóság páratlanul leszállított áron juttatja hozzá a publikumot a színház látogatásához. Mert ezek a színház helyárai: nagy páholy 400 (mozi helyár 280), földszinti páholy 300 (mozi helyár 210), I. emeleti páholy 240 (mozi helyár 180), II. emeleti páholy 160 (mozi helyár 120), I. rendű zsöllye 80 (mozi helyár 50), II. rendű zsöllye 60 (mozi helyár 40), III. rendű zsöllye 40 (mozi helyár 30), erkély I. sor 40 (mozi helyár 26), II—III. sor 35 (mozi helyár 22), erkély IV—V. sor 30 (mozi helyár 18), III. emelet I. sor 25 (mozi helyár 14), többi sorok 20, (mozi helyár 12), karzat 10 (mozi helyár 8).

* A Kölcsény Egyesület irodalomtörténeti előadásai a hallgatók növekvő érdeklődése mellett folynak, hétfőn és pénteken, amióta a 19-ik század irói egyéniségeit mutatják be az előadók. Hétfőn Kovér Erzsébet az író és a tanító kitűnő tulajdonságaival mélyedt el Berzsenyi Dániel felsőes gondolataiba és valószínűséggel megelevenítette azt a magyar alkotó zsenit, aki faja erejével az örök emberig emelkedett. Hasonló nagyértékű magyar író alkotásaival fog megismerkedni a közönség pénteken Fischer Aladár igazgató előadásában Kölcsény Ferencről.

* Okos mama! Okos mama! Okos mama! Ennek a három szónak varázsa van. Ez jelenti a színház új slágerét, ami akkora darab arany egy-egy színháznál, mint amennyi az aradira alaposan rá is fér. Pesten még mindenki lázban van, ha az Okos mamáról hall. Esztendőök óta ilyen biztos sikerű operett még nem történt. A Király Színház többször prolongálta és most már a Fővárosi Operettszínházba vitték át, ahol változatlan sikerrel fut Fedák Zsaszával a címszerepben, 100 előadás jelentette Budapesten a sorsát, Aradon pénteken indul el karrierje. Temesvárott ázsiós állapotok uralkodtak az Okos mama előadásainak jegyei körül. De tényleg a társulat-csodálatosait is produkál. Felhő Ervin rutinos rendezői keze alatt az operett szépségei kivirulnak. A címszerepet Kornély Mária játsza. Remekül, pompásan. Van egy jelenete a telefonnál a III. felvonásban, azt alig lehet elfelejteni. És a többiek is mind, mind. Vincze Emmi, Dancs Ica, Keleti Árpád, Fratta Géza, ifj. Szendrey Mihály, Csóka József, maga a rendező Felhő Ervin, Jávor Alfréd és Kun Dezső brilliáns összejátékkal avatják slágerre az operettet, a melyben új díszletek csillognak, csodás toalettek vonulnak fel. Premier pénteken, de az operett szombat este, vasárnap délután 4 órakor és este is műsordarabja a színháznak.

* Szombaton délután az első moziáras előadás: Mit susog a fehér akác? Erdélyi Mihály és Szántó Mihály magyaros motívumú operettjének emlékeztető sikere felejthetetlen. Kitűnő kiosztás, egészen olcsó helyárral. Az előadás kezdete 5 órakor.

Hazatért a szintársulat és arról, ami körül történt

Jól érezte magát Temesvárott a társulat, de a legjobb mégis csak itthon, Aradon — Ki kapott több virágot? — Ágoston Baba, vagy Dancs Ica — Az Alvinczy-huszárok hősi halottja

Itthon van a társulat.

A kora hajnali óráktól kezdve, csaknem szürkületig, hosszú stráf-kocsik álldogáltak a színház hátsó kiskapujánál. Ez volt a legbiztosabb jele annak, hogy visszaérkeztek a színészek Temesvárról. Közönség-szemnek különös látnivalók kerültek le a kocsikról. Díszletek, kellékek, amiket a publikum csak komplett feltalálásban lát a színpadokon. Milyen bizzar is itt így egy bokor, amely elől virul, hátul — deszka.

Aztán hatalmas kofferek, ládák, kosarak sorakoztak föl a színházépület előtt. Különböző szállítási vevények pirosznak, fehérnenek rajtuk. Itt egy vignetta: gyorsáru, amott egy fölirat: MÁV. Meg mindegyiken külön program: K. M. Ammit tesz, mint Kornély Mária, vagy V. E. Nem nehéz kitalálni, kit lehet tisztelni e láda tulajdonosában. Vincze Emmi, az örök jó kedélyű szubrettet.

Nem volt próba délelőtt, de csaknem mindenki ott sütkérezett a kiskapu előtt, ebben a melegengető napsugarban. Nem túlzás: hét hét után, most talált ismét mindenki magára. Mert hiába, hogy is szól az a réges-régi költői igazság? — mindenütt jó, de a legjobb otthon. Jelen esetben Aradon.

A nézőtér és a színpadon most ácsolják a Csodabár díszleteinek új építkezését. A folyókat a görlicéket vig hancurozása veri fel, csapkodják az ölközö-ajtókat, az itthonmaradtak a hazaérkezettekkel pletykákat csereberélnék, az igazgatói irodában forr az új munkaterv és akinek van kedve prózáibb dologgal foglalkozni, az lakást keres. De ezt csak az óvatosabbak teszik, a többi előbb kiélvezi azt, hogy itthon lehet, a kedves, kopott falak között, amik annyi nyomorúság között is kedvencek maradnak.

Az ember itt is forgolódik, meg ott is. Itt is hall valamit, ott is. Kornély Mária például nagy komolysággal magyarázza, hogy milyen sikert aratott Temesvárott az „Okos mama” címszerepében. Az elmaradhatatlan Dili kutyája helyeslőleg biccent fejjével, hogy bizony az asszonykájának nehéz színészi feladata van ebben az operettben. Ilyen fiatalon, ilyen egy mamát játszani, akinek már válótélben lévő olyan nagy leányai vannak, mint Vincze Emmi és Dancs Ica. És itt mutatkozik meg Kornély Mária művészi ereje, hogy ilyen fontos, hiúsági kérdést is áthidal.

Persze, mindenki a sikereit emlegeti, meg azt, hogy mennyire tetszettek ők Temesvárott, hogy a közönség mennyire megszerette hogy, úgy mondjuk, az ízükre jött.

Ágoston Baba arról a virágtengetegről beszél, amivel elhalmozták.

**Az aradi Polgári Menház húshagyókeddi
Az aradi husiparosok értékes ajándékokkal látták el a uzsonnája**

Menház lakóit — Előkelő vendégek az ünnepségen

Meleg ünnepség keretében tartották meg az aradi husiparosok a Polgári Menházban a szokásos húshagyókeddi uzsonnát, amelynek alkalmából ételt, italt és dohányneműeket osztottak széjjel a menház lakói között, akik valaha jómódu polgárai voltak Aradnak és az idők folyamán elveszítették vagyonszéküket.

Már a kora délutáni órákban gyülekeztek az aradi iparostársadalom tagjai, de ott volt a város társadalmának számos notabilitása is, hogy ezzel dokumentálják az emberszeretetet tradicionális hivatalos, öt óra után néhány perccel kezdődött meg a jótékony és nemes aktus. A husiparosok vezetésével az élén a tagok, valamint a nagyszámban megjelent vendégek sorra jártak a menház összes lakói és meleg szavak kíséretében átadták a husiparosok ajándékesomagjait, amelyekben ételek, italok és dohányneműek voltak. Rendkívül megható jelenetek követték egymást, amint a becsületben megőszült volt aradi iparosok meghatóan hallgatták a hozzájuk intézett bensőségs-

— Valódi kameleonokat kaptam... bizony.. Dancs Ica nem hagyhatja szó nélkül:

— Meghütemt és kénytelen voltam egyszer ágyban maradni. Majd, hogy átköltöztem, mert annyi volt a virág a szobámban, hogy magam sem fértem.

Ágoston Baba visszavág:

— O, én nemcsak akkor kaptam virágot, amikor beteg voltam. Bizony... Tudjátok, amikor hazajöttünk, egy kupét formális kis szalonhoz rendeztem be. Kiraktam a virágokat, parfümöt szórtam szét, bombont helyeztem a kis asztalra, úgy, hogy a kalauz is előbb a névjegyét küldte be és csak azután mert bejönni... Itthon egyébként a meglepetések sora várt. Többek között, képzeljétek, a Weitzer-uccában beszakad egy kapu-aj, hát nem az én fürdőszobám alatt omlik be a padló. Most izgatottan lesem, mikor szakad be a hálószobám alatt is a fal, hogy belöpöttyanjak éjszakának évadján valakinek az ölébe.

Távozóban hallom még, hogy Dancs újra nem hagyja magát és szendén eldicsekszik, hogy ő volt a partnere a Szerencsetáncban Sarkadynak, meg azután az Okos mama neki is csupa babért termett. Jól passzoló szerepet játszik, amikor az édes kislány démonná avanzsál...

Már messziről ide hallszik Vincze Emmi egészséges kacagása. Hál' Istennek a humorát nem hagyta odaát Temesvárott. Sajnos, olyan „bemondásai” vannak, amelyek túlhaladják a szalonképes pikantéria kereteit. Temesvárott különben vele rendkívül furcsa dolog történt. Hazafelé menet egyszer betévedt a Ferdinandszállodába, ahol éppen akkor az antialkoholisták bálja folyt. Vincze Emmi künt kért. És limonádét hoztak neki. Környezetének legnagyobb megdöbbenésére — megitta.

Felhő Ervinből előbb a komolyabb elem szólal meg. Dicséri a hatóságokat, amelyek Temesvárott mindenben igyekeztek segítségükre lenni, azután elmond egy históriát, amelynek passzív hőse Kun Dezső volt. Történet ugyanis, hogy az „Alvinczy-huszárok” ment, amelynek III. felvonásában a tábornagyot Kun Dezső játsza. Kun javában várja künn a jelenését, amikor egyszerre csak azt veszi észre, hogy lemegy a függöny, anélkül, hogy ő bement volna a színpadra. Dezső összeesküvés áldozata lett. Felhő és ifj. Szendrey szöttek ellene, akik egyszerűen kivégezték a dicső tábornokot. Így lett az Alvinczy-huszárok hadgyakorlatának halálos áldozata.

Élet van újra a kulisszák mögött. Ma este ismét szezon nyitott a társulat. A Csodabárral. Meg aztán új reményekkel, friss akarással... Társulat.

teljes szavakat és hálásan köszönték meg az irántuk megnyilvánuló szeretetet. A megható jelenetek után az egybegyűlték és a menház lakói bevonultak a menház nagytermébe.

Szida Lázár kedves szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Beszéde végén külön köszöntötte dr. Parecz Béla képviselőt, a husiparosok ujonnan megválasztott elnökét. A beszédet nagy ovációval fogadták a megjelentek és az új elnököt meleg ünneplésben részesítették. Ezután megkezdődött az uzsonna, amelynek végeztével dr. Parecz Béla lelkes szavakkal buzdította a tagokat a további kitartó jótékony munkára, mellyel öreg kartársainak könnyeit törölhetik le. A tradicionális, meleg ünnepség csak a késő esti órákban ért véget. A megjelent vendégek között ott voltak: dr. Parecz Béla országgyűlési képviselő, Olariu Iustin, az Ipartestület elnöke, Popa Constantin városi kultúratanácsos, dr. Cotiuiu Romulus ügyvéd és még igen sokan. A meleg ünnepség rendezéséért az elnökséget illeti dicséret.

Pythia asszony csodálatos élete

A világhírű pszichografológus megérkezett Aradra — Beszélgetés Pythiával — Rasputin meggyilkolását megjósolta — Megérezte gróf Tisza István tragikus halálát

Pythia nem titokzatos és homályos keretek mögött meghúzódó jósnő, hanem egy kedves, modern asszony, sok tudással és nagyszerű emberismerettel. Ma délután megérkezett Aradra, hogy néhány napon keresztül pszichografológiai tudásával kápráztassa el azokat, akik felkeresik és most mosolyogva, közvetlenül, minden felesleges gesztus mellőzésével vetíti elém életének kaleidoszkopszerűen változó eseményeit. Polgári nevét nem árulja el, nem is fontos és sajátmagáról csak annyit jegyez meg, hogy Párisban született és francia állampolgár.

Szemtől-szemben, egy asztalnál Rasputinnal

— Valamit a multról és karrierjének kezdetéről?

— Egy tragikus eset hozta magával, hogy kizárólag a pszichografológiára vettem magam. Nagynénémnél voltam látogatásban Szentpéterváron egy cári gárdatiszt feleségénél. Akkor már forrongott az ország és elkecsereedett emberek csett szóttek Rasputin meggyilkolására. Elvittek egyszer Rasputinhoz. Ma is élénken emlékezem a látogatás részleteire. Egy nagy, terített asztal körülötte Szentpétervár legszebb asszonyai. Várták az apostolt, fiatal szibériai parasztasszony hozta be a szamovárt és pár pillanat múlva belépett Rasputin. Fekete arcából szinte kísértetiesen lobogtak szemei, a melyek leigázták mindazokat, akik szembe kerültek vele. Az este folyamán egy levelet hoztak neki.

Egy jóslat borzalmos teljesedése

— Olvasd csak galambom — nyitotta át nekem.

Megnéztem a levelet és felsikoltottam.

— Ne félj, csak Félix hívott meg egy szép asszonyhoz randevura — nyugtatott meg mosolyogva.

— Nem tudtam ki az a Félix — meséli Pythia — s hazafelé csak annyit mondtam nagynénémnek, hogy az, aki a levelet írta, meg fogja ölni Rasputint.

— Az istenért, — rémülözött nagynéném — hogy beszélhetsz ilyesmit, még bájba kerülünk.

Három nap múlva Rasputin már halott volt. A levelet Jusszupov herceg írta... a gyilkosa.

— És azután...?

— Később Odesszába kerültem és itt került a kezembe Károly herceg, Románia akkori trónörökösének levele. Később Párisban kaptam kézhez a már lemondott trónörökös irását és már akkor megmondtam, hogy hamarosan haza fog térni és trónra kerül.

Furcsa összejátszása a körülményeknek, hogy ha valahol érdekes esemény történt, mindig ott voltam. Budapesten Tisza István gróf meggyilkolása idején tartózkodtam. Ugyan-

— Most Temesváron voltam — meséli — és eredetileg Bucurestibe készültem. Külön oka van annak, hogy Aradra jöttem és néhány napig itt maradok. Több aradi ur keresett fel Temesváron s felkért, látogassam meg Aradot is, ahol méltányolni fogják munkámat. Ezenkívül pedig egy névtelen levél-sorozat ügyében dolgozom. Egy aradi társadalmi, majdnem bűnügyi esetről van szó és analízisem nyomán az egyik névtelen levélről sikerült már fellelődni. Miután nem tudhatom a felelőseket, egyelőre nem árulhatom el azt sem, hogy miről van szó.

abban a házban laktam, ahol a munkabíró helyisége volt. Egy napon kinéztem az ablakon és láttam, hogy munkások vették körül a házat, amelyet kövekké dobáltak meg. Levelet küldöttem Tiszának és abban kértem, ne mozduljon ki a házból. Tisza István gróf már sorban megköszönte a figyelmet és közölte, hogy

„Két hét múlva visszatérek Aradra és akkor megkezdődnek az árverések”

Ghimbasanu munkaügyi vezérinspektor nyilatkozata — Ujabb inkvizíció készül az aradi iparos- és kereskedőtársadalom ellen

A hetvenmillió betegegyélyző-hátralékot most akarják behajtani

Ma Aradra érkezett Ghimbasanu munkaügyi vezérinspektor, aki az aradi Munkásbiztosítási Pénztár ügykezelését vizsgálta felül. A vezérfelügyelő megállapította, hogy a pénztár a hátralékoknak csak kis részét inkasszálta még be és ezért utasítást adott a behajtás gyorsítására vonatkozólag. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Ghimbasanu vezérfelügyelővel, aki aradi küldetésére vonatkozólag a következőket mondotta:

— Erdélyben rendkívül nagy hátralékokat konstataitunk az ellenőrző körutak alkalmával. Körülbelül hetven millió lejre tehető az a hátralék, amellyel a munkaadók az erdélyi pénztáraknak tartoznak és ebből az összegből mindössze huszonhat millió lejt sikerült behajtaniuk. Körülbelül ez az arány mutatkozik Aradon is. Előre kijelenthetem, hogy körülbelül

két hét múlva visszatérek Aradra és akkor megkezdődnek az árverések

A tartozások állandó növekedése hátráltatja a munkásbiztosító pénztár működését és ezért ezt a helyzetet likvidálni kell.

— Ma kiszállunk — folytatta a vezérinspektor — a Csálatelepen is, amely állami

tovább megy megszabott útján. Néhány nap múlva báró Hatvanyéknál voltam, amikor csegett a telefon. Egy férfihang közölte: „Tiszával végeztünk.” Nyomban felhívtam telefonon a Világ szerkesztőjét, Purjeszt, aki megerősítette a szomorú hírt.

A grafologia komoly tudomány

— Ha szabad tudnom, kik vezették be a grafologia tudományába?

— Párisban Crenieux Jamin a francia grafológiai iskola megalakítója, Berlinben dr. Ludwig Klages és Londonban Robert Soudec. Ez három különböző irányt jelent és ezekből kidolgoztam az egyéni szisztémámat, amely deduktív és főleg intuitív. Érdekes esetem volt Temesváron, ahol Crenieux dr. prefektus kíváncságra különböző betörők írását analizáltam. A prefektus kijelentette, hogy meglepő részleteket sikerült szeme elé tárnom.

Pythia asszony különben csütörtökön megkezdte Aradon is működését és néhány napig az itteni közönség szeme előtt fogja fellebbenteni mindazokat a rejtett tulajdonságokat, ösztönöket és tehetségeket, amelyek talán még az egyén tudatalatti lényében szunnyadnak és amelyeknek létezéséről maga sem tud.

(M.)

intézmény és körülbelül félmillió lejre tartozik a munkáspénztárnak. A Csálatelepe közölte velünk, hogy nem köteles pénztári illetéket fizetni, mert nem nyereszkesedésre alakult kereskedelmi vállalat, hanem mintagazdaság. Az ügyben most folytatjuk le a vizsgálatot és első sorban meg fogjuk állapítani, nyereséggel dolgozott-e a múltban a Csálatelepe. E célból velem együtt egy földművelésügyi miniszteri vezérfelügyelő is Aradra érkezett. A tapasztalatról jelentést tesznek a minisztériumnak, amely aztán eldönti, köteles-e pénztári illetéket fizetni az aradi Csálatelepe.

Ghimbasanu vezérfelügyelő holnap este, vagy csütörtökön reggel utazik el Aradról és innen Temesvárra megy.

A vezérfelügyelői nyilatkozat, amely lakonikus rövidséggel jelenti be az aradi polgárok utóbbi időben — sajnos — megszokott zenéjét: a végrehajtói dob pengését, mindenestre furcsa és méltán kelthet megrökönyt a városban. A munkaadók nem azért maradnak hátralékban, mert ez a körülmény kedves nekik, hanem egyszerűen azért, mert nem tudnak fizetni. Pleonazmus lenne közgazdasági ismertetést közölni a mai gazdasági helyzetről, amelyet a munkaügyi minisztériumban éppen olyan jól ismernek, mint itt Aradon.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Premier! MESÉK A BENZINKUTRÓL (Die Drei von der Tankstelle), az UFA-gyár remekbe készült produkciója Lillian Harvey és Willy Fritschessel a főszerepekben. Ebben a páriát ritkán hangosfilmként szerethetben tobzódik az érzés, ölet, humor és vidám hangulat. Muzsikája és slágerszámai valóságos zenei események. A többi szereplők is a lekváljobb művészek közül kerülnek ki, mint: Oscar Karlweiss, Olga Tschichova, Fritz Kampers. (Kezdekör az autót bezárták).

SELECT: Premier! ADIEU MASCOTTE! Viglákék Lillian Harvey-jel a főszerepben: akiknek ez az utolsó néma filmje. Partnerei: Izo Sym és Harry Halm.

ELITE: Új műsor. A TITOKZATOS COW-BOY: Vadnyugati kép. Főszerepben a közkedvőt Tom Mix. Tony-val a csodalóval.

GRADISTE: Új műsor. Csak egy napig, 7 és 9 órákor. AZ IDEÁLIS HÁZASSÁG. Tudományos film dr. Van de Velde világhírű tudós feldolgozásában. A film a berlini orvosi fakultás kinematográfiai intézetének közreműködésével készült és szemléltető módon tárgyalja korunk eme súlyos társadalmi problémáját. (Szigorúan csak felnőtteknek.)

Orgiák a nyíregyházai jégpálya mellett

Sulyos botrány a város uril társadalmában — Számos iskolásleányt tartóztatott le a rendőrség — Egy rajtaütés megdöbbentő következményei

Nyíregyházáról jelentik: Az itteni rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy az egyik téli-sportklub női alkalmazottja lakásán éjszakánként nagy orgiák vannak. A rendőrség megállapította, hogy leányok és asszonyok, akik a sporttelepi jégpályára mennek, esténként

hirtelen eltűnnek a jégről, besurranak a sporttelep női alkalmazottjának a lakására,

ahol férfiakkal találkoznak és orgiákat rendeznek.

Ez a lakás pompás kényelemmel van berendezve és a nők előteremtésében a sporttelep összes alkalmazottjai segédkeztek. A

rendőrség az elmúlt este váratlanul rajtaütött és az össze ott talált hölgyeket és férfiakat, köztük számos iskolásleányt és kokottot, be-kísértek. A rendőrségen a leányok sirva vallották be, hogy melegezni akartak bemenni, ahová becsalták őket, étellel, itallal, teával ottmarasztalták őket. A rendőrség megindította a nyomozást. Eddig számos letartóztatás történt. A leleplezett orgiák híre a legnagyobb megdöbbenést váltotta ki a város lakossága körében. Ez annál is inkább fokozódott, mert az előállított fiatal leányok között többen vannak olyanok, akiknek szülei fontos szerepet játszanak a város társadalmi életében.

H I R E K

Egy különös végrendelet

Február első napjaiban meghalt Detroitban egy különösegről ismert milliomos bankigazgató, William Hart Dobbison. Az ír származású bankár koldusszegényen került ki ötven esztendővel ezelőtt Amerikába, ahol sikeres tőzsdemanőverei révén milliókat szerzett össze. Dobbison, aki igen lukar természetű ember volt, magányosan lakott egy villában. Soha nem volt családja és fiatalkorában hajósinas volt a Stuart Mária óceángőzösön, hetvenhat esztendő volt, amikor most meghalt és pontosan ugyanennyi, hetvenhat millió dollár maradt utána.

Dobbison soha nem szimpáizált a jótékony-egyesületekkel és az alapítványok számára sem volt soha egy elismerő szava. Viszont az államról sem lehetett a legjobb véleménye, mert tudván, hogy más örökös híján a kincstárra szállna hatalmas vagyona, elhatározta, hogy a véletlenre bizza, hogy jelölje ki örökösét. Végrendeletében vagyonát arra hagyta, aki életének utolsó karácsonya első napján reggel elsőnek üdvözlí. Minden karácsonykor pontosan feljegyezte az illető nevét, de mert további karácsonyokat ért meg, az előző nevet rendszerint törölte és új végrendeletet készített a legutóbbi köszönő ismerős javára. Azok, akik karácsony első napján elsőnek köszöntötték Dobbisont, persze nem is tudták, hogy milyen hallatlan szerencse érné őket, ha Dobbison a következő karácsony előtt elhalálozna.

Az elmúlt karácsony első napján Katherina Schloss asszony, valamikor volt szakácsnéja találkozott elsőnek Dobbissonnal és természetesen ő is köszöntötte elsőnek. Schloss asszony német származású és igen temperamentumos asszony, amiért aztán a higgadt Dobbison nem sokáig szenvedhette és két évi alkalmaztatása után mintegy tíz esztendővel ezelőtt elbocsájtotta. Schloss asszony férjhez ment, azóta négy gyermeke született és miután férje a tél elején elhalt, elhatározta, ismét felkeresi Dobbisont, akitől állást kér. Dobbison pedig, aki bár tudta, hogy Schlossné reménybeli örököse, még sem hallgatta meg panaszait és azzal rázta le, hogy két dollár segélyt nyújtott neki.

A múlt héten aztán Schlossné levelet kapott egy közjegyzőtől, hogy Dobbison meghalt és minden vagyonát reá hagyta. Az asszony rossz tréfára gondolt eleinte, de aztán hogy újból megidéztek a közjegyzőhöz, elment és könnyek között vette át a végzést, amely „áldott jó egykori gazdájának” minden vagyonát reá ruházta.

— Aradi meteorológiai jelentés február 17-én: Hőmérséklet: — 3, + 9 C. Légnymás 755 mm. Nedvesség: 68—84 %. Prognózis február 18-ra: Egyelőre változókéony idő, fokozatos hőemelkedéssel, később borult és esős idő.

— Dr. Lutai influenzában megbetegedett. Lutai Cornél dr. Aradváros polgármestere ma influenzában megbetegedett. A polgármester valószínűleg egész héten kénytelen lesz az ágyat őrizni és előreláthatólag csak a jövő héten megy hivatalába. A polgármester betegsége miatt az e hét végére tervezett tanácsülést el kellett halasztani és a permanens bizottság ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a városi tanács február havi ülését 25-én és 26-án tartja meg.

— A bucaresti-i gyors egy órával előbb érkezik Aradra. Bucurestiből jelentik: A vasuti vezérigazgatóság egyes vonatoknál változásokat eszközölt a menetrendben. Így az Arad felé menő gyorsvonat este kilenc óra 45 perc helyett 8 óra 55 perckor indul és így körülbelül egy órával előbb érkezik meg Aradra.

— A járdán összeesett és meghalt. F. hó 13-án Cherpan Erzsébet resicai kéregető asszony, az egyik házból kijöve tántorogni kezdett, a járókélok kinevelték, azt hitték részeg. Egyszerre a földre zuhant. Többen segítségére siettek, hogy felemeljék, de megdöbbenne vették észre, hogy az asszony halott. Az odahívott orvos már csak a beállított halált állapíthatta meg. Kórházba szállították, hol fel fogják boncolni.

Hatalmas hóviharak emberhalállal

A Dunántulon eitemetett a hófuvás egy vonatot. Az orkán bízalmas pusztításai Magyarországon — Az eltépett villanydrót agyonütött egy fuvarost két lovával

Budapestről jelentik: A tegnapi orkán következében beállott vasuti, telefon és táviróforgalom-zavar a Dunántulon mára igen keveset enyhült.

A gráci gyors Julason elakadt.

A Komáromi vonalon a vegyesvonat Kisbér után behavazódott, úgy hogy az utasokat csak nagynehzen tudták bevinni a kisbéri állami mentelepre. A vonatot még most sem lehetett kiásni a hófuvásból. A tapolcai személyvonat Örkönnél elakadt, az utasok beszállításáról az államvasutak gondoskodtak. A vonat 48 órája a nyílt pályán vesztegel.

Egy állatorvos megrendítő tragédiája a hófuvások miatt

Ma este, amikor a havazás már elállt, megállapítható, hogy a másfélnapos hóvihár rengeteg kárt okozott. A Dunántulon községenként 60—70 embert rendeltek ki a vasuti pályatestek felszabadítására, több helyen pedig a katonaságot is igénybe kellett venni. Hóekék és kotrógépek vannak mindenfelé a pályán. A tisztogatósi munka közben egy súlyos és több kisebb szerencsétlenség történt. Sűnegen egy-két mozdonyból és hóekékből álló szerelvényt küldtek ki a pályára. A szerelvény sintörés következtében az állomás kijáratánál kisiklott és az egyik mozdony felborult.

Horváth Lajos mozdonyvezető életét vesztette.

7 vasuti munkás pedig súlyosan megsérült. A vizsgálat ebben az ügyben megindult. Kaposvár

— Fűtüanyag a munkanélkülieknek. A város vezetősége ma elhatározta, hogy csütörtöktől kezdődőleg fűtüanyagot oszt széjjel a munkanélküliek között. Csak azok a munkanélküliek kaphatnak fát vagy szenet, akik a népkonyhán részesülnek étkezésben. A kiosztás csütörtökon reggel kezdődik a város bétláteri fátelében.

— Az aradvárosi felsőkereskedelmi iskolát végzetek szövetségének e hó 18-án azaz szerdán este 8 órakor a „Dacia” különtermében tartandó összejövetelén, dr. Rácz Sándor elnök a „Jelenkor gazdasági kríziséról” tart szabadeloadást, majd utána a március 8-án rendezendő teadélután rendezőbizottsága tesz jelentést a megjelenő tagoknak. Az összejövetelre felhívja a szövetség elnöksége az érdeklődők figyelmét.

— Házasság. Pókai Pivny Aladár, az aradi származású magyar királyi szabadalmi bírós, ma vezette oltárhoz menyasszonyát, dr. Láng Flórá Budapest, a lipótvárosi Szent István-bazilikában. A fiatal párt ismerőseik és barátaik halmozták el szerencsekivánságaikkal.

— Eltűnt főpincér. A resicai Oltenia főpincér Lukács János, ki szállásadójának több havi házbérral tartozott, az éjjel összecsomagolt és eltűnt Resicáról. Szállásadója mikor észrevette Lukács eltűnését, utána nézett nem-e hiányzik valami a lakásból, Ekkor jött rá, hogy holmija közül több tárgy hiányzik, mit lakója bizonyára magával vitt. Az a feltevés, hogy Temesvárra utazott. A rendőrség megtette intézkedését Lukács kézrekerítésére.

Székrekedés, bélrenyheség sok bajuk az okozója. Este 2—3 szem Artin dragés reggelre könnyű, normális, bő ürülést idéz elő.

— Rendőri hírek. Az aradi állomási rendőrségen ma feljelentést tett az állomási rakár főnöke ismeretlen tettesek ellen, hogy az állomáson veszteglő egyik vagonból mintegy 1000 kilogramm tűzifát loptak el. A rendőrség bevezette az ügybe a nyomozást. — Kovács János 34 éves nagyváradi származású munkást, akinek jelenleg Bucurestiben, a Bul. Carol I. 40. szám alatt bejelentette lakása van ma koldulás miatt előállították az aradi rendőrségre. Kovács Jánost illetőségi helyére toloncolják. — Ugyancsak koldulásért állították elő Buday Sándor csermői lakost.

A Bécs—Hegyeshalom—Budapest vonalon sikerült a forgalmat helyreállítani. Budapestről 63 vidéki állomással nem lehet érintkezést találni. A bécsi posta tegnap ötszáz állomást kapcsolt ki. A drótok összevissza hevernek az uccákon, úgy hogy a város kénytelen volt a magasfeszültségű áramot kikapcsolni. Ennek megtörténte előtt azonban

a drót rásétt egy Fischer nevű fuvarosra, akit lovakkal együtt agyonütött.

Budapesten magas hó van az uccákon. Két és félezer ember állandóan lapátolja a havat. A meteorológiai intézet az idő enyhülését jósolja.

mellett Nagyatádon szintén felborult egy hóeke, de itt komolyabb baleset nem történt. A tisztítási munka csak nagynehzen halad és óránként csak néhány kilométert tudnak előhaladni.

A hóvihár egyik áldozata lelet Lévai Pál állatorvos is, akit Nagybajomban vasárnap délután egy veszett tehén megharapott. Az állatorvos nyomban felült a vonatra, hogy a budapesti Pasteur-intézetbe menjen. Vonatja azonban ma estig sem jött be Budapestre és

félt, hogy az állatorvoson utközben kitörhet a betegség.

A táviróvezetékek megrongálódtak és a Dunántul csaknem teljes hálózata megbénult. Ezzel jellemző, hogy ma Budapestről Székesfehérvárra csak Nagykanizsán keresztül lehetett telefonon beszélni.

Egy pankotai asszony belehalt a kuruzslásba

Az aradi törvényszék három hónapi fogházra ítélte a kuruzsló cigányokat

Carpaci Mihály és felesége Carpaçi Mária pankotai cigányok néhány hónappal ezelőtt meghívást kaptak egy pankotai beteg asszonyhoz, akit az orvosok öt éven keresztül nem tudtak kigyógyítani. A pankotai cigány nagy böbeszüdőséggel rábeszélte a szerencsétlen asszony férjét, hogy ő kuruzslással segít az asszony baján, azonban a munkáért 840 lejt és néhány ruhadarabot kért. Carpaci Mihály és felesége nagy hókusz-pókuszokkal hajtotta végre a kuruzslást, amelynek eredményeképpen az öt éve sanylődő asszony néhány nap múlva meghalt.

Az özvegyen maradt férj kuruzslásért tett feljelentést a cigányházaspár ellen, meg is indult az eljárás és az aradi törvényszék büntetőtanácsa ma délelött foglalkozott a pankotai kuruzslás ügyével. A Carpaci-házaspár azzal védekezett, hogy ők hívásra jelentek meg a lakáson és megbizásból csináltak a hókusz-pókuszokat is. A törvényszék megállapította a vádlottak bűnösségét és tétükért 3—3 havi fogházra ítélte őket.

— **Kenderessy László — diplomás építész.** Kenderessy László közismert asztalos-árugyáros fia, ifj. Kenderessy László, a budapesti Magyar Királyi József műegyetemen az építészeti tanulmányokból sikeres vizsgát tett és elnyerte az errevonatkozó oklevelet.

— **Az izr. ifjusági kulturkör** szerdán este 9 órakor a kör helyiségében előadást tart. Kérjük a tagok szives megjelenését.

— **Már 13 millió ember megszabadult kínjaitól** a híres, fájdalomcsillapító Sloan's Liniment által. A Sloan's Liniment azonnali jelentős enyhülést, vagy a rettenetes fájdalom teljes megszűnését hozza boka, rándulásnál, feltörésnél, a nyak és a lapockák reumatikus gyulladásainál. A különböző, más testrészekre idült fájdalmait is — amelyek nedves időben szoktak visszatérni — ezzel a kitünően véleményezett gyógyszerrel legtöbbnyire egyszerismindenkorra ki lehet kurálni. A Sloan's Linimentet az északamerikai orvos mint népszerűt állította össze. Nálunk is kapható és a közönségben a legnagyobb figyelmet keltette fel.

Dr. Tamasdán Livius nyugalomban

Ma délelőtt búcsúzott el a nyugalomba vonult bíró

Dr. Tamasdán Livius, az aradi törvényszék harmadik szekciójának elnöke, legutóbb kelt miniszteri határozattal nyugdíjállományba jutott. Tamasdán dr. hosszú éveken keresztül állott az aradi járásbírók élén. A köztisztviselvényben álló jogász négy esztendővel ezelőtt került a törvényszékhez és azóta a harmadik szekciót vezette. Tamasdán Livius dr. távozásával szinte pótolhatatlannak látszó új keletkezett a törvényszék bírói karában.

Ma délelőtt mondott búcsút a nyugalomba vonuló szekció-elnök kartársainak és a törvényszék tisztviselőkarának. Az ünnepélyes búcsú az elnök dolgozószobájában folyt le, ahol megjelent a bírói és a tisztviselőtestület és meleg szavakban méltatták a távozó Tamasdán dr. érdemeit.

— **Ghandi tárgyalásai.** Newdelhiból jelentik: Ghandi ma négy órán át tárgyalt az alkirályal. A tárgyalások kielégítő mederben folytak és azt holnap folytatják.

— **Meghalt Szász Gyula nyomdász.** Ma délelőtt hosszas szenvedés után meghalt 54 éves korában Szász Gyula, a Réthy-féle könyvnyomdának 36 éven keresztül volt gépmestere. Szász Gyula 1894-ben Kolozsvárról került Aradra és azóta megszakítás nélkül a Réthy-nyomdában dolgozott, ahol mindenki kedvelte a rendszerető, dolgozó embert. Közel négy évtizedet töltött el szorgos és becsületes munkában. Egész Aradon egyike volt a legelismertebb szakembereknek. Szász Gyulának előrehaladott idegbaja volt, amely azután ma végzett a legyengült szervezettel. Az első nagyobb megrázkódtatás 1926-ban érte, amikor az aradi repülőtéren nagy érdeklődés mellett bemutatta kísérleteit a Perpetuum mobilyval, az örökmozgó géppel. Tavaly decemberig rendesen dolgozott; idegel azonban rohamosan legyengültek és Szász Gyula ágyának esett. Pár hónapi kínos betegeskedés után ma délelőtt beállott a megváltó halál. Szász Gyulát barátai és tisztelőinek nagy tábora körül családja és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése csütörtökön délután fél három órakor lesz a Bulevardui Regina Maria 17. szám alatti грásházából.

— **Dr. Somogyi Gyula előadása.** Nagy érdeklődés mellett tartotta ma este irodalmi előadását dr. Somogyi Gyula a Magyar Otthonban. A termet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség és nagy figyelemmel kísérte az irodalmi szempontból rendkívül értékes előadást. Petőfi Sándor, a nagy magyar költő színes, kalandos élete és ragyogó költészetét elevenedett meg a hallgatóság előtt. A minden vonatkozásban értékes és tartalmas előadást nagy tetszéssel fogadta a közönség és meleg ünneplésben részesítette. Itt említjük meg, hogy ugyancsak e hó 26-án tartja meg a szakosztály az ifjúsági szavalóversenyt, melyen Petőfi Sándor költeményei fogják képezni a verseny tárgyát.

— **Nemzetközi autbuszforgalom.** Berlinből jelentik: Rövidesen megindul Berlin és Páris között az autbuszforgalom, amelynek viteldíja 60 márka lesz, Varsó és Páris közt 100 márka lesz a viteldíj. Az autbusz 60 kilométeres sebességgel fog haladni, minden kocsiiban 20 személynek lesz hely, akik ülőhelyeiket nyugágyakká is átalakíthatják.

— **Hó Manóban.** Milanóból jelentik: Ma leest az első hó. Az úccákon tizenöt méteres hó van.

— **Rosszul lett a vonat és meghalt.** Békéscsábáról jelentik: Antóni Gusztáv, a kigyósi Wenckheim-uradalom segédőrszabója a Békéscsábról Ujkigyós felé menő vonaton rosszul lett s hirtelen meghalt. Mikor a vonat Ujkigyósrá érkezett, a gazdatiszt halott volt.

— **Ahol minden lehetséges.** Oroszországban minden lehetséges. Krupskaja asszony, Lenin özvegye privát beszélgetéseiben a népbiztosok rendszabályai ellenére sem szünik meg Sztalint és barátait kritizálni. Sztalin most azza' fenyegette meg Lenin özvegyét, hogy ha kritikáját nem hagyja abba, egy más asszonyt, aki teljesen megbízható, kivégeztet — Lenin özvegyévé.

Összeállítottuk a Miss Aradot megválasztó zsűrit

A zsűri tagjainak névsora — A BLOCH H. fotóház értékes fényképezőgépet ajándékoz Miss Aradnak

Az *Aradi Közlöny* által rendezett *Miss Arad* választás rendezőse ma eljárt azoknál a társadalmi előkelőségeknél, akiket felkért arra, foglaljanak helyet a Miss Aradot megválasztó zsűriben. A meghívott előkelőségek a legnagyobb előzékenységgel elfogadták a meghívást és közölték, hogy részt vesznek a zsűriben és minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy méltó reprezentánsok jelöljenek ki, aki Temesváron versenyre kel az összes erdélyi városok szépségkirálynőivel a Miss Transylvania címért. A zsűriben a következő hölgyek és urak foglalnak helyet:

Dr. Barabás Béla országgyűlési képviselő, dr. Lulai Cornel főpolgármester, dr. Lázár Ágoston a megyei választmány elnöke, dr. Székely Lajos ügyvéd, Manafu ezredesné, Weil Magda hegedűművész, dr. Moga Romulus rendőrkezes, dr. Velcsov Géza polgármester, dr. Raicu Aurel polgármester, Domán Sándor nagykereskedő, dr. Vörös László főszekerestő, Babescu Elek alezredes, dr. Köpf János, dr. Szabó Sándor, Iovanescu őrnagy, Wolff Károly festőművész, Miss Románia — Vioreanu kisasszony, Miss Banat 1930 — Hagyó Baba, dr. Moldovan Silvius nyugalmazott

törvényszéki elnök, dr. Goldschmidt Lipótné, Egyhy Ghyssa, a ritmikus torna tanárnője, dr. Botis Aurel nőorvos, Popa Constantin kulturtanácsos, Bloch Janka, Szendrey Mihály színgazgató, dr. Darvas Simon, a *Színházi Élet* reprezentánsa, Pogány László főszekerestő, a *Miss Transylvania*-bizottság képviselője, Nagy Géza és Weiss Lipót fényképezészek, valamint az *Aradi Közlönynek* egy reprezentánsa.

Ma egyébként módunkban áll egy újabb meglepetéssel kedveskedni Arad jövő székirányítójának. A Bloch H. fotóház *felajánlta* Miss Arad számára egy rendkívül elegáns, értékes uti Kodak-gyártmányu fényképezőgépet. A Bloch-cég fotócikkeiben ma Erdélyben oly elsőrendű márká, hogy ez a körülmény biztosíték arra, miszerint *Miss Arad* értékes emléket nyer a cég által ajándékozott utikodakban.

A fényképek egyébként hatalmas számban gyűlnek, úgy, hogy *a napokban sor kerül a tabló kiállítására is.* Ugyancsak a közeli napokban állítja ki a Hartmann Kálmán-cég *Miss Arad* díját: a külön tervezés alapján készült művészeti kivitelű arany karcsattot, amely bizonyára nagyszámban fogja vonzani a nézőket.

Töltse ki és jelentkezék vele a szelvényen közölt fényképészek egyikénél

Miss Arad

Alulírott

a Miss Arad-versenyen és feljogosítom az *Aradi Közlönyt* és a *Színházi Életet*, hogy fényképeimet közölje.

részt veszek

Ezen szelvény felmutatóinak a Nagy Géza és Weisz Lipót iktéri fényképészeti műtermek díjtalan felvételt készítenek és eljuttatják az *Aradi Közlöny*-hoz ezen szelvényvel együtt.

Már kész felvételemet esatoltan küldöm meg a Miss Arad rendező-bizottságának.

Aláírás: _____

Pontos cím: _____

Boncolása közben

diktálta észrevételeit egy orvos

New-Yorkból jelentik: Johann Fritzmüller dr. német származású kanadai orvos borzalmas módon áldozta fel életét az orvosi tudomány gyarapítására. Fritzmüllerrel felesztendővel ez előtt súlyos szembaj támadta meg és menthetetlenül megvakult. Noha igen gazdag ember volt és vakságában is nyugodtan megélhetett volna, elhatározta, hogy meghal, de halálával az orvostudománynak kíván szolgálni. Különféle trópusi és más roccsoló kór baktériumait — tbc., vérhaj — beoltatta testébe s azután amikor úgy gondolta, hogy a baktériumok már eléggé virulensekké váltak, alvettette magát az élveboncolásnak. Minden narokzis nélkül hajította végre rajta a borzalmas viviszekciót két orvostanár, akiknek Fritzmüller dr. természetesen reverzálist adott. A műtét három és félórát tartott és Fritzmüller agyszólván az utolsó leheletéig diktálta észrevételeit, amit egy orvos, aki a háta mögött állt, híven sztenografált. Fritzmüller dr. utolsó szavai ezek voltak:

— *A halál nem borzasztó... savanyú ízű érzék a számban... most jól esne egy cigareta...*

— *Sok a dolguk a hőheróknak.* A hőheróknak sok dolguk van mostanában Amerikában. Egyetlen éjszakán hat kivégzés történt Amerika különböző városaiban. Három rablógyilkost Ohio államban, három pedig Kolorádóban végeztek ki.

— *Angliában több a nő, mint a férfi.* Az angol statisztikai hivatal jelentése szerint Nagybritannia lakossága az ir szabadállam nélkül 45 millió 900.000 lelket számlál. Ez a szám a múlt évi számarányhoz viszonyítva egy 200.000-res növekedést jelent. Nagybritanniában másfél millióval több nő van, mint férfi.

— *Désen a bankok leszállították a kamatlábat.* A dési bankok hirdetményt tettek közzé, amely szerint f. évi január 1-ig visszamenőleg a kamatot egy százalékkal leszállítják.

— *Leleplezték egy mérgecsempész-szervezetet.* Az amerikai hatóságok nagy csempésztrösztnek jöttek a nyomára, amely tröszt tagjai bódító mérgeket csempésztek be az Egyesült-Államok területére. Megállapították, hogy a csempésztrösztnek Párisban is volt irodája és tagjai évente közel 3 milliárd lej értékű bódítóanyagot hoztak forgalomba. A nagyarányú csempésztést egy fe-gyenc árulta el, aki a newyorki fegyházban nyolc-éves büntetését tölti ki.

— *Wizó-előadás.* A Wizó heti kultúrelőadásai során, ma délután dr. Kupfer Miksa „Zsidó antiszemitizmus” címen tartott érdekes előadást. Az előadást nagyszámban közönség hallgatta végig.

— *Hétfőn elveszett egy 5 hónapos spitzkutyám; A megtaláló illő jutalomban részesül.* Ferdinand-uca 2. földszint alatt.

— *Miss Magyarország a Rivieran.* A *Színházi Élet* e heti száma gyönyörű képekkel érdekes riportban beszámolót hoz Miss Magyarország rivierai útjáról. Miss Magyarország a nizzai karnevalon, bankett Cannesban a dán király jelenlétében. Titkos Ilona cikke: „Légi yacht on St. Moritz felett”, Interju Miss Oroszországgal, Sáhápin leányával, Tasnády Fekete Mária első cikke, Köszegi Teréz kettős élete, ezek a főbb érdekességei Ince Sándor népszerű hetilapjának. Rengeget érdekes riporton, cikkeken, novellán és gyönyörű mélynyomású képeken kívül a *Színházi Élet* darabmellékletül a Csodabár című szindarab teljes szövegét közli. A *Színházi Élet* egyes számának ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Arad-uca 8. sz.

Megjött PYTHIA!

pszichografologus.

Erdős Renée utja a költőtől a regényíróig

Készülődés a harmincéves írói jubileumra.

Valaki az olvasóközönség soraiból kiderítette, hogy mostanában telt be harmincadik éve annak, hogy Erdős Renée neve feltűnt az irodalomban. A felfedezés híre elterjedt a kitűnő író nő számtalan olvasója között, akik a magyar irodalomban páratlan szeretettel veszik körül legkedvesebb írónőjüket, s azonnal mozgalmat indítottak ennek a jubileumi dátumnak a méltó megünneplésére.

Erdős Renée írói harminc éve egy olyan pályát jelent, amely folyton fölfelé ívelt, nemcsak hatáskörében és népszerűségében, hanem művészi elmélyülésében is. Kezdődött a mai század elején. A fiatal lány, aki ekkor belépett az irodalomba, tele volt sóvársággal, vágygal. Ez az érzelmi telítettség versekben lobbant ki, amelyek magukkal ragadták az élet jogait értő fiatalságot. Ezen nem lehetett csodálkozni, Erdős Renée fellépésével szólalt meg először a magyar irodalomban a női hang.

Mindenek a lelki hullámszámok középpontjában — fiatal lánynál ez magától értetődik — a szerelem állott, nem a régi költők passzív, rejtőzködő szereime, hanem a fiatal szív őszintén bevallott vágya, a fiatal vér egészséges hullámszáma. A női lélek zárjait Erdős Renée pattantotta el a magyar költészetben.

Évekre elszakadt az jthoni környezettől, járta magányosan Olaszország történelmi tájait és városait. Fantáziája megtelt képekkel, agya gondolat és ítélet zsúfolt tárháza lett, megismerte az embert, átélte az érzések skáláját, s észrevétlenül föléje került az élet lírájának. Egy nagy világkép alakult ki benne, amelynek kifejezésére már szűk lett a vers kötött formája. A nagy gazdagságot epikai formában kellett kifejezésre juttatni. Így lett a lírai költőnőből regényíró. Legelőször a saját életének dus élménykincét árasztotta ki, mielőtt a regényekben, mint „Az új sari”, „Az élet királynője” hatalmas kompozíciói. Jöttek azután a további nagy regények: a „Berekesztett utak”, „A nagy sikoly”, a példátlan sikerű „Santerra bíboros”, ekkor már Erdős Renée úgy állott a nagyközönség előtt, mint a legnagyobb népszerűség, legmélyebb hatás a modern magyar irodalomban, mint valóban királynője a magyar élet-

borzalmas és bűnösítő büntetőügyen bizonyított már napok óta a nagyváradi

rendőrség. Néhány nappal ezelőtt bűnvádi felnek. Kiseb regények, majd a nagyszabású „Báró Herzfeld Klarissz”, a „Lavinia Tarsin házassága”, „A meztelen táncos” és a többiek már a végleg megállapodott írói presztizs dobogójáról szóltak a tizezerszámra kőreje gyűlö közönségnek.

A közönség, amely megmozdult Erdős Renée jubileumára, ösztönösen megérezte, mi a legjobb módja egy írói jubileumnak. Kiprovokálta, sürgetésével szinte rákényszerítette a kiadót Erdős Renée művei összkiadásának közrebocsátására. Ezért bocsátotta most közre a Révai Testvérek kiadóvállalata Erdős Renée összegyűjtött műveinek 30 kötetes nagy kiadását, finom, elegáns nyomdai kiállításban, amely a szem számára is érzékelteti az egyes kötetek tartalmának magas művészi értékét.

A kiváló író nő megírta életrajzát is „Emlékeim” címen, amelyet minden egyes olvasójának készséggel ingyen megküld, ha egy levelezőlapon hozzá fordulnak. Címe: Rákoshegy, via Budapest.

Bestiális halottrablást és hullagyalázást lepleztek le egyik nagyváradi temetőben

Kilopták a halottak aranyfogait — Letartóztatták a két bűnöst — Megrendítő vallomások a rendőrség előtt

A kihallgatások alatt rosszul lett egy rendőrtiszt

Jelentés érkezett a nagyváradi rendőrkveszturára, amely szerint az olasz-i temető őre, Jankai Mihály döbbenetes visszaéléseket követett el. A beadvány szerint a temetőőr három év óta hallatlanul kegyeleltérett és mélyen fölháborító üzelmeket folytat a halottakkal és a sírokkal. A temetőőr a három évvel ezelőtt lezárt temetőben sírhelyeket adott el, egy gödörbe három, négy, sőt öt koporsót is földelt el, úgy, hogy van olyan sírdomb, ahol a koporsó alig ötven-hatvan centiméternyire van a föld színtől. Az olasz-i temető-botránynak azonban még ennél is szenzációsabb részletei vannak, amennyiben a rendőrség letartóztattott egy Dobau János nevű egyént, aki az olasz-i temetőben elusott holttesteket fosztogatta.

Dobau János nyomban őrizetbe vétele után bevallotta, hogy ékszereket és aranyfogakat talált a földben, később azonban precízizozta vallomását és borzalmas részleteket

mesélt el a hullák kifosztásáról. A kihallgatás során a rendőrtisztviselőnek ez volt az első kérdése:

— Honnan szerezted a vagyondodat?

— Hát összegyűlt — rántott a vállán cinkosan Dobau — sok sirt gondoztam és jól megfizettek.

A rendőrkapitány fenyegetésére azután Dobau további részletekkel szolgált:

Elmondotta, hogy Jankai Mihállyal együtt árulta a régi sírköveket, olyanokat, amelyeket már nem kerestek, leütötték róla az irást, befestették és egyik sírról áttették a másikra. Ilyen módon mintegy ezer sírkövet adtak el Jankaival együtt.

A továbbiak során kiderült, hogy Dobau tulajdonában egy csomó aranyfog és ékszer van. Ezekre vonatkozólag a halottrabló így nyilatkozott:

— Ásás közben akadtam rájuk. Sírásánál sokszor került a csákány elé mindenféle csont, meg koponya. Aztán láttam sokszor, hogy a koponya szájában ott csillog az aranyfog. Erre én odaütöttem a csákánnyal a koponya szájához és az aranyfog kiesett.

Ezután Dobau elmondotta a rendőrségnek, hogy mit csinált az aranyfogakkal, amelyekből két aranyhidat hazulról reggel hozott magával a rendőrségre.

— Egyet eladtam már régebben, de nem tudom kinek — feleli Dobau. Majd két kezével a szájához nyúl és széthuzza ajkait:

— A többit ide bedolgoztattam a szájamba.

A szobában több rendőrtiszt és detektív hallgatta a vallomást és az egyik hatósági közeg az undortól és az iszonyattól rosszul lett. Dobau pedig bambán állt és folytatta vallomását.

Érdekes, hogy ennek a toprongyos sírásónak közel százezer lejt erő garderoberja van és mindezt hullák fosztogatásából szerezte. Tizenöt finom csipkeszegélyű zsebkendőt találak Dobau szekrényében és ezekről azt hiszik, hogy női holttestek mellől kerültek oda. Megállapítást nyert az is, hogy Dobau 162.000 lejt helyeztet ki uzsorakamatra. A rendőrség erősen folytatja a nyomozást, mert erős a gyanu, hogy a sírásó és temetőőr lelkét még egyéb bűnök is terhelik.

Megjött PYTHIA!

pszichografologus.

A károsult eredményes nyomozása a félmilliós aradi lopás ügyében

Mészáros István detektívi szimattal a lábnyomok alapján megállapította az ékszerkaszottát — Sulyos gyanúok egy napszámos ellen

Részletesen beszámoltunk arról a vaknőrő betörésről, amelyet vasárnap, a kora esti órákban követtek el és amelynek alkalmával a tettesek közel fél millió lej értéket és készpénzt loptak el. A károsult Mészáros István nyugalmazott vasutas, mint megírtuk, azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségen és ennek nyomán elküldötték fiát és egy Danci Tódor nevű 41 éves napszámost. A fiu ártatlansága a kihallgatások során be is bizonyult és így még tegnap, a délutáni órákban szabadlábra is helyezték.

Mészáros István, aki sehogysem tudott belenyugodni abba, hogy eltűnt értéktárgyai ne kerüljenek elő, a rendőrségtől függetlenül, tegnap délután maga is megkezdte a nyomozást. Átkutatta a háza mögött lévő kert, ahol azonban semmiféle nyomra nem tudott bukkanni, mivel azt még délelőtt összejárták a nyomozás megejtésére kivonult rendőrségi emberek. Mészáros István tovább folytatta a

kutatást. Átment a szomszédban lévő sógora kertjébe, ahol csakhamar egy ember lábnyomára akadt, amely keresztül vezetett a kertben. Követte a nyomot és így a kert másik végébe ért el, ahol a kerítésnek több léce hiányzott. Átbújt ezen a résen és itt a legnagyobb meglepetéssel, kifurva, feltörve megtalálta azt a vaskaszottát, melyet elraboltak.

Az újabb eseményt azonnal jelentette a rendőrségnek, ahonnan nyomban kiszállt egy detektív a helyszínre, aki magával vitte a gyanúsított Danci Tódor egyik cipőjét. A cipőt behelyezték a nyomba és az pontosan beleillett oda. Danci Tódor mindezek ellenére tagadta, hogy a betörést ő követte volna el. A gyanút azonban megerősítette az is, hogy Danci közvetlen szomszédságban élt Mészáros Istvánnal, akinek már régi ellensége. Ma délben aztán még egy bizottság szállt ki Lancu Traian bünygyi igazgató vezetésével a helyszínre, hogy megejtse a vizsgálatot,

Megjött PYTHIA!

pszichografologus.

Az aradi Csizmadia Ipartársulat

kedélyes villásreggelije, amely reggel kez-

utánig tartott — Százötvenéves tradíció elevenedett meg az aradi Iparos-Otthonban — Az inasok és segédek avatása

Ma volt 150 esztendeje annak, hogy az aradi Csizmadia Ipartársulat először tartotta meg hushagyó kedden farsangi reggelijét. A másfél százados tradícióhoz hiven ma reggel kilenc órakor összegyűltek az Iparos Otthon nagytermében Aradváros tiszteletbeli és valódi csizmadiai, hogy résztvegyenek ezen a célrendszerből eredő reggelin, amelynek minden mozzanata kedélyes, hangulatos és magán viseli a csizmadiamesterek összetartását. A reggelire lassan gyülekeznek a résztvevők és sorban jelenik meg: Pacuraru Brutus, Kereskedelmi és Iparkamarai főtitkár, Popa Constantin városi kulturatanácsos, dr. Parecz Béla országgyűlési képviselő, dr. Cotioiu Romulus, Zima Tibor volt országgyűlési képviselő, Dolga Imre ipartestületi titkár, Mihájlovits Gyula tüzoltó főparancsnok, Lantos Miksa, Zabb István városi tanácsstagok. A reggelin mintegy 150 iparos és több borkereskedő vett részt.

Iparosproblema — humoros keretben

A reggelit Konczek Lajos elnök meleg szavai nyitották meg, amelyben a megjelenteket köszöntötte. Utána Havancsák József, a csizmadia-testület alelnöke tart üdvözlő beszédet, majd pedig Popa Constantin kultúrta ácsnok emelkedik szólásra és először román, majd pedig magyar nyelven mond beszédet. Örömmel jött el erre a családi ünnepélyre és szívből kívánja, hogy kollegái — a valódi csizmadiaik — továbbra is tartsák meg ezt a szokásukat.

Az Anya- és Gyermekvédő Egyesület műsoros estéje

Művészi nivóju előadás lesz szombaton este az Iparos Otthonban

A Principele Mircea Anya- és Gyermekvédő Egyesület már esztendő hosszú sora óta folytatja tiszteletreméltó hivatását és sok eredményes társadalmi akcióval bizonyította be életrevalóságát és közhasznúságát. Az idén az elmúlt esztendőknél is impozánsabb jótékony célu előadással óhajtja megszerezni a jótékonyegyesület azt az anyagi alapot, amellyel nemes hivatásának eleget tehet. A nagyszabású műsoros estélynek rendezői lelke Paunescu Lucy, az Aradon közszéretetnek örvehdő, szimpatikus Paunescu ezredes felesége, aki minden társadalmi mozgalomban teljes lélekkel és ambícióval veszi ki részét. Paunescu Lucy most is látba vetette művészi ízlésének széles skáláját, hogy olyan műsort állítson össze, hogy a műsor olyan kivitelben kerüljön a közönség elé, amely a legkényesebb művészi ízlésnek is megfelel.

A Principele Mircea Anya- és Gyermekvédő Egyesület vezetősége már napok óta mozgósítva van, a próbák már folynak és előreláthatólag egy egyszerű izléssel fölépített program várja február 21-én este 10 órakor az aradi iparos kulturházban a közönséget. A ragyogóan összeállított műsor egyebekben a következő számokból áll:

A háziezred nyitánya. Madonna a gyermekkel, élőkép: rendezői Paunescu Lucy. Liszt szonáta és fantázia. Kegyelet, élőkép. Klasszikus tánc, lejtik: Éghy Ghissa tanítványa. A „Forrásnál” élőkép. Klasszikus tánc, lejtik: Pataki Veronika tanítványa. A „Leány hozománya” élőkép. Dr. Botis Aurel és Virginia Sepetianu a „Szevillai borbély” Rozinariáját és román dalokat énekelnek. Majd egy örökszepségű élőkép kerül felelevenítésre, ezután ismét Paunescu ezredesné és Éghy Ghissa mutatnak be klasszikus táncokat, majd „Este a faluban” című élőképben az aradi román társadalom színe-java fog közreműködni. A műsor egyes számaikat Caba középiskolai tanár fogja konferálni.

Zima Tibor humorral kevert beszédében tér ki az iparosság nagy problémáira. Üdvözlő Parecz Béla dr.-t, Pacuraru Brutust, Cotioiu Romulus dr.-t.

Inasok és segédek

Parecz Béla dr. kedélyes felszólalásában kifejti, hogy nem is tudja, inas-e még, vagy szabad-e egyáltalán a cél-törvények értelmében már beszélnie, de felszólal, mert ide tartozónak érzi magát, jól érzi itt magát és örül, hogy részt vehet a csizmadia-társadalomnak ezen a hagyományos reggelijén. Utána Világ János borkereskedő köszönti lelkes szavakkal a csizmadia-mestereket. Pacuraru Brutus hosszabb beszédben foglalkozik az iparosság problémáival.

Cotioiu Romulus dr. közvetlen hangon üdvözlő a megjelenteket. Sírnál jött ide, elpanaszolni a bajokat, itt a kollegák, a csizmadia-mesterek között; mert kint hiába is panaszkodna, senkit sem hallgatnak ottan meg.

A tiszteletbeli mesterek felszólalása után következnek a beiratkozások, vagyis Havancsák alelnök felsorolja azoknak a neveit, akiket javasol, hogy vegyenek fel a Csizmadia Ipartársulatába, természetesen egyelőre csak inasnak. Így aztán felveszik tiszteletbeli csizmadiasnak egy évre Tiel Ignácot, Szepessy Árpád koporsókészítőt, Ermesz István bádógost, Hozspodár Miklós kelmefestőt, Lantos Miksa tanítót, ifj. Panker Viktort, Világ Jánost.

Világ János borkereskedő köszöni meg a megtiszteltetést és tréfásan felteszi a kérdést, hogy ki is lesz tulajdonképpen az ő mestere, mert hát ki vállalna egy ilyen öreg inast. Cotioiu kifejti, hogy a mester talán nem is olyan fontos, hanem inkább az inas egyéni képességei, vagyis, hogy a jövődöbeli mester. Adjon: enni, inni, beszélni. Lantos Miksa magaszárnyalású beszédben köszönti fel a jelenlevőket. Utána még Zabb István szólal fel, aki az iparosság összetartásáról beszél, majd pedig

LEGUJABB

Monarchikus kormány Madridban

Forr a politika Spanyolországban

Madridból jelentik: A spanyol diktatorikus kormány alakításáról este nyolc órakor elterjedt hírek nem bizonyultak valónak. Monarchikus koncentrációs kormány alakul, hogy

azonban ily programmal ki fog megbízást kapni a kormány megalakítására, azt nem lehet tudni.

Lebontják a „Császárvonalat”,

amelyen Károly excsászár utóljára beszélt

Bécsből jelentik: Az Extrablatt szerint a cseh kormány megbízást adott az ugynevezett „császárvonal” lebontására. A „császárvonal” Badenből, az egykori osztrák főhadiszállásról a német császári főhadiszállásra vezetett és a világhá-

boru idején Károly excsászár ezen a vonalon folytatott telefonbeszélgetést a német uralkodóval. A beszélgetéseket a politikusok állítása szerint kihallgatták és tulajdonképpen ennek köszönhető a mai Csehszlovákia megalakulásának lehetőségét.

Valcov elmenekült lakosságát utólérte az árvíz

Negyven—ötven millió a kár. Mihalache belügyminiszter a helyszínen

Bucurestiből jelentik: Valcovban egyre nő az árvízveszedelem. Mára két és fél méteres magasságot ért el a víz. A lakosságot még napokkal ezelőtt Jibrienibe szállították, most azonban onnan is tovább kell a népnek menekülnie, mert Jibrienit is kezdi fenyegetni

a veszedelem. A kár eddig 40—50 millió. Mihalache belügyminiszter maga utazott a helyszínrre, hogy a mentési munkálatokat személyesen irányítsa. A bel- és munkaügyi miniszteriumok nagyszabású segélyakcióval kívánják az árvízkarosult lakosság segítségére sietni.

Menstruáció löbbé nem jár fájdalommal!
Egy szer van, amely e kínos fájdalmakat is ugyanoly gyorsan enyhíti, mint a legmálcabb fej-és idegfájást:
ALGOCRATINE

Heves, kibírhatalan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is 10 perc alatt megszűnik az ALGOCRATINE mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos e szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerháza vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy ostyát kevés vízzel, nőzzen az órára és állapítsa meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat fej-, ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos; a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy ostyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni! A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerháza és drogériában eredeti, 8, 3, illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásokban kapható.

Cornea Ádám több iparos sérelmet sorol fel.

Ezután pedig ünnepélyes keretek között segédde avatják Dolga Imrét, Buday Mihályt, Ermesz Istvánt, Barth Jánost, Miloszav Jánost, Paulini Józsefet, Zöldi Józsefet. A mester és inas avatásokat szellemesen végezte Havancsák József, Szász Pál, Szivolics János, Pintér Sándor, Medve Imre, Kovács Sándor és többen szólalnak még fel és a „reggeli” délután három órakor ér véget, amikor is a megjelentek Sipos Imre vendégfős temetésére mentek el testületileg.

Váltóhamisítást követett el az aradi fogház egyik lakója, akit ma „letartóztattak“

Fericean Simon a dús gazdag édesapja nevére váltót hamisított, amelyet a fogházból sikerült leszámíttatni — Letartóztattak egy fogházort is

Az elmúlt hónapban különös szenzációja volt az aradi ügyészség fogházának az a váratlan bejelentés, amely szerint Fericean Simon, aki már hónapok óta az aradi fogház lakója, váltót hamisított a fogházban hasonló nevű apja nevére és az értékpapírt leszámíttalta az ujaradi takarékpénztárnál. Az aradi fogház igazgatója azonnal házi vizsgálatot indított az ügyben és megállapította, hogy a kérdéses váltót csakugyan Fericean Simon írta alá és számíttatta le igen különös körülmények mellett.

A váltóhamisításért jogerősen elítélt Fericean munkára járt az aradi fogház kertészetébe Lukács János fogházor kíséretében. Lukács váltóblankettát szerzett Fericiannak, aki azt 50.000 lejről állította ki és apja nevét írta alá. Egy alkalommal, amidőn a fogházor munkára vitte ki a rabot, a kertészet helyett Ujaradra kísért, megállt az Ujaradi Takarékpénztár épülete előtt és Fericean felment a bankba, hogy leszámíttolja a váltót. A pénzügyésznél nem tünt fel Fericean Simon viselkedése annál is inkább, mert apja azonos nevű dús gazdag ember, akinek minden pillanatban szabadon folyósítottak pénzt. A pénzügyésznél igazgatója kijelentette, hogy ez alkalommal csak huszezer lejt fog folyósítani, a fennmaradó összeget néhány napon belül megkaphatja Fericean. Az aradi törvényszék fogházának lakója, mint aki jól végezte dolgát, zsebrevágta a huszezer lejt és azután az örrel együtt eltávozott munkára.

Néhány nap múlva feltűnt a pénzügyésznél igazgatójának, hogy Fericean Simon nem jelentkezik a harmincezer lejért. Levelet írt tehát Fericean Simonnak, amelyben értesítette, hogy a váltó alapján leszámíttolt összeg maradóka rendelkezésére áll, Fericean megdöbbenéssel ol-

vasta a levelet, nyomban jelentkezett a pénzügyésznél és bejelentette, hogy ő soha senmiféle váltót nem küldött leszámíttolásra. ennél fogva valami tévedés forog fönt. A fatális tévedés csakhamar megállapítást nyert és a következő szó ismét a törvényszéké volt: *Ludosan* vizsgálóbíró letartóztatta Fericean Simont, az aradi fogház lakóját, aki most egyben régi váltóhamisításból kifolyó büntetését tölti ki és újabb ügye miatt vizsgálati fogságban is ül. De ugyancsak vizsgálati fogságba került Lukács János fogházor, aki segédkezett a büntett elkövetésében. Az aradi törvényszék ma tárgyalta a letartóztatásban levő rab és a fogházor ügyét és a vizsgálati fogságot harminc nappal meghosszabbította.

hosszamehet a rokoniszenves konzulhoz, akit Fritz Kampers alakít, kedves, elegáns modorban, sőt a vidéki ügyvéd: Kurd Geron is oljárhoz vezetni szemüveges kisasszonyát. A rendező: Wilhelm Thile, valóságos gyűjteményt szedett össze az ötletes, mulattató és szellemes jelenetekből: roppant eredeti a végrehajtó-jelenet, kedves és romantikus a vihar-jelenet a benzinkutnál, amikor Willy és Lilian egymásra találtak, de mindennek koronája a finálé, a nagy hármás esküvővel. A fülbemászó, bájos muzsika, melyet R. Reymann szerzett, külön élvezetet jelent a közönség számára.

„A szülőknek csak egészséges gyermekben lehet öröme. A beteges gyermekek állandó gondot jelentenek”. Minden kultúrországban sok millió gyermek a SCOTT EMULSIO-nal nevelkedett fel és fejlődött egészségessé és erőssé, mert ez a szer megfelelő feldolgozásban a legdúsabb vitamintartalmú csukamájolajat tartalmazza. Scott-ot sok mesterséges készítménnyel ellentétben, mindenkinek a szervezete könnyen bírja. Kérjen gyógyszerárakban és drogériákban csak eredeti „Scott-ot”.

Chaplin a némafilm tanafikusa

650 ezer dollárt ajánlottak fel egy rövid hangos-szereplésért — visszautasította

Londonból jelentik: Chaplin, mint ismeretes, rendíthetetlen híve a némafilmnek. Most visszautasított egy 50 ezer dolláros ajánlatot, amelyet egy 7 perces rádióleadásért ajánlottak fel neki. Egy másik cég 650 ezer dollárt, egy harmadik cég pedig 130 ezer dollárt ajánlott fel neki rövid hangosfilm szerepléséért. Chaplin kijelentette, hogy egymillió dollárért sem hajlandó hangosfilmen szerepelni.

Berlinben hatszáz gyermekbanda fosztogat

14.000 gyermek van fantasztikus nevű „klikkek”-be szervezve Németországban

Berlinből jelentik: Pár napja ítélték a német bíróság és halálraítélt egy alig 20 éves fiatalembert, hosszú börtönre egy 16 éves anyát és 5 évet kapott egy harmadik, aki mindössze 12 esztendő volt. Az egyik bíró most statisztikát állított össze az elmúlt hónapok gyilkosságainak anyagi eredményéről és megállapította, hogy tíz és ötven márkát ér ezek szerint az emberi élet. A 20 éves Stolpe megölte Ulrich órást 20 márkáért és két olcsó karkötő óráért. A törvényszéki tárgyalás után Christine Fournier asszony, aki ma a legnevesebb gyermekpszichológusok egyike, előadást tartott, amely igen kétségbeejtő erkölcsi fertőre vet világot.

Mint megfoghatatlan kísértet, leálcázhatatlan gonosztevő ott setteng minden gyermek-pörben az ugynevezett vad-klikkek szervezete — mondta Fournier asszony. — A párisi apacsok, a bécsi plattenbrüderek felnőttekből kapják az utánpótlást. A berlini nagy betörőszervezetek gyerekekből verbuválódnak. A korhatár 14—16 esztendő. Berlin külvárosaiiban kirakatokat rabolnak ki ezek a gyermekek, pincébe, padlásra törnek be, embereket vernek halálra, de annyira meg vannak szervezve, hogy még eddig nem sikerült egy szervezetet sem megsemmisíteni. Szakemberek szerint Németországban 14.000 gyermek van klikkekbe szervezve és csak Berlinben 600 ilyen banda dolgozik. A bűnöző klikkek tagjai többnyire apátlan, anyátlan árvák, vagy pedig

első botlásuknál olyan energikusan fogta meg őket az igazságszolgáltatás, hogy ez még jobban a lejtőre szorította őket.

— Ismerek olyan klikkeket, amelyeknek már neve is sokat mond. Így például: a „Tartár”, „Vaddisznó”, „Vörös apacsok”, „Fekete szerelm”, „Fekete zászló” vagy „Santa Fe”. És ezek a szerencsétlenek tartják magukat.

— Gyűléseiket a szabadban tartják, felavatási szertartásaik rettenetesen durvák. Beszennyezik egymást, verekszenek s ezek a szertartások fantasztikus kicsapongásokkal végződnek. Néhány adat: 50 bűnöző javítóintézeti növendék 158 büntetést követett el, 448-szor szökött meg s ezekre a gyerekekre 422.670 márka tartásdíjat fizetett ki az állam. Pontosán kiszámítottam, hogy az általuk okozott kár, az intézeti költségek, a berlini 200 fiatalkorú és javító nevelésre utalt bűnöző után 1.750.000 márkával terheli a nemzeti vagyont.

Tömeges kémletartóztatások Prágában

Működésben a kémirodák

Prágából jelentik: A Cseszko-Slova szerinti, a cseh hatóságok nagy kémkedési botrányt lepleztek le és ez ügyben már több letartóztatás történt. Prágában letartóztatták Schoubek Leó álhírlapíró, akit azzal gyanúsítanak, hogy a bécsi kémiroda javára dolgozott. Letartóztattak egy Abalcek nevű gyárost is, akit azzal gyanúsítanak, hogy a katonai szabadalmakra vonatkozó iratokat adta át. Van egy letartóztatott csoport, amelyet azzal gyanúsítottak, hogy katonai raktárak adatait adták, le, ezeket Brünnben tartóztatták le, közöttük egy brünni municiógyár kapusát.

FILM KÖZLÖNY

Mese a benzinkutról

Hangosfilm-bemutató a Central-mozgóban

Három kedves bohém fiú: Willy Fritsch, Oskar Karlweiss és Hans Rühmann köré szövődik a „Mese a benzinkutról”. Ezek a vidám, bolondos nagy gyerekek, akik végigmókázzák az operettet, mulattatnak, jókedvre és kacagásra hangolnak bennünket, minden dícséretet megérdemelnek. Ahogyan Willy Fritsch énekel, táncol szerelmet vall, vagy haragszik, ahogyan Oskar Karlweiss, akit az utóbbi időben gyakran viszontlátunk, viccel, vagy veszekszik és a triumvirátus harmadik tagja, ez a félszeg, esetlen, szemüveges Rühmann, egyformán kellemes, eredeti benyomást kelt. A film operett-paródiának készült és igazi, háromfelvonásos, színpadszerű beállítású, fővárosi előadásban kihozott, szellemes és bohózatos operett lett belőle. A szereplők egyáltalán egyszerűen beleilleszkednek az operett keretébe. Lilian Harvey a primadonna, aki úgy táncol, mint egy ballerina és a hangja olyan bájosan csicsereg, hogy egyszerűen meghódít mindenkit. Csak az a baj, hogy nem tudja, kit szeressen a három kedves fiú közül, a végére azonban ez is eldől és természetesen Willy Fritsch a szerencsés kiválasztott, akit fondorlatos módon, igazi asszonyi fiúkkal hódít meg magának. Olga Csehova is

A nyiregyházi borzalmas gyilkosság tragikus következményei

A gyilkos megőrült, a meggyilkolt édesanyja bánatában meghalt — Holnap kezdődik a főtárgyalás

Nyiregyházáról jelentik: Emlékeztetés, hogy az elmúlt év szeptemberében az Ehrenfeld-fatelepen Klein Sándor cégvezető szereleméltésből meggyilkolta kollégáját, Stark Sándor cégvezetőt, aki az egyik Ehrenfeld-leánynak már vőlegénye volt. Klein a holttestet a fatelepen elásta, azután megszökött, később elfogták.

Ügvének holnap kezdődik a főtárgyalása. Kleinnek a börtönben víziói vannak. Folyton azt kérdezi védőjétől, a fogházoroktól, hogy felakasztják-e, vagy fogházbüntetést fog kapni. Halálfielme miatt nem alszik, a perpetuum mobile feltalálásával foglalkozik. A meggyilkolt Stark édesanyja fia után bánatában nemrégiben meghalt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tizenhatszázalékos osztalékos fizet ez évben is az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt. Február 28-án tartja az intézet évi rendes közgyűlését. Az elért nyereség meghaladja a múltévi üzleteredményt.

A napokban tartott választmányi ülésen tárgyalta az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt. az 1930. évi mérlegét, amely a súlyos viszonyok között is az óvatos üzleti politika egészséges s erős képét nyújtja. Álladékaik megfelelően növekedtek, tiszta nyeresége pedig az előző évit kissé túlhaladva, 5.327.194 lej

tesz ki. Így lehetővé válik, hogy az intézet részvényeseinek az elmúlt évihez hasonlóan ismét **netto 160 lej (16 százalék) osztalékos fizessen.** Az intézet folyó évi rendes közgyűlését február hó 28-án délután fél öt órakor fogja megtartani. A mérleget lapunk mai számában közöljük.

Félmilliárd közteherrel sújtják az ország iparát és kereskedelmét Nagy felzudulás a felemelt pótdadó miatt

A kamara, amint ismeretes, röviddel ez-előtt megszavazta Mihalache belügyminiszternek a közigazgatási törvény módosítására benyújtott törvénytervezetét, mely felhatalmazást ad a megyéknek és községeknek, hogy az 1929. évi közigazgatási törvényben meghatározott megyei pótdadók kulcsát az eddigi pótkivetések duplájára emeljék, ami a régi kvóták megháromszorozódását jelenti. Tehát a kétszázalék helyett hat, a háromszázalék helyett kilenc és a hatszázalék helyett 18 százalék vethető ki. Egy statisztikai kimutatás szerint, a megyék és községek csupán a három- és négy százalékos adókból 1927. és 1928. év folyamán 671 milliót vételeztek be. Az új kivetés alapján ez az összeg közel kétmilliárdra emelkedik, ami azt jelenti, hogy Mihalache belügyminiszter törvénye értelmében a jövőben a kereskedelem és ipar közel egy és félmilliárral több közterhet visel.

Értesüléseink szerint, a gazdasági érdekeltségek az ügyet memorandum formájában Manoilescu ipari és kereskedelemügyi miniszter elé terjesztették, akitől a törvény által előidézett tarthatatlan helyzet megváltoztatását kéri.

A leégett Éliás-malom fuvardíjkedvezménye. A CFR vezérigazgatósága ujabban az alábbi aradi resti-i központjában tárgyalások folynak a iparpártolási törvényben előirt fuvardíjkedvezményeket: Caramidaria S. A. téglagyár, Arad. Pinter, Péchy & Co. tükör- és csiszoltüveggyár, Arad. Excelsior S. A. ing- és fehérneműgyár, Mikelaka, Éliás Adolf malom, Pécska. Érdekes itt megemlíteni, hogy az Éliás-malom éppen most kapta meg a fuvardíjkedvezményt, amikor azt már nem használhatja, mivel — mint arról részletesen beszámoltunk — szombatról vasárnapra virradó éjjel földig leégett

= Százmillió deficit a regáti munkáspénztárnál. A munkásbiztosító pénztárak bucu-resti-i központjában tárgyalások folynak a munkásbiztosító múlt évi deficitjének kiküszöbölése céljából. Az erdélyi kerületi munkásbiztosítóknál a deficit 15 millió lej tesz ki, míg az ó-királyságban a deficit meghaladja a 100 millió lejt. A költségvetés összege ugy Erdélyben, mint az ó-királyságban 300—300 millió lej. Az igazgatóság véleménye szerint, a több, mint 115 millió lejű kivevő deficit kiküszöbölésére a munkásbiztosító pénztár tartalékait fogják felhasználni.

Rádió műsor.

Romániai idő. —

SZERDA, február 18.

Bucuresti. 14. Gramofon. 14.50. Gramofon. 18. Há-
zizenekar. 19.15. Házizenekar. 20. Rádió-szabadegye-
tem. 21. Gramofon. 22. Fuvolaszólók. 22.45. Zongora-
verseny. 23.15. Hegedűverseny. — Budapest. 10.15. A
m. kir. József nádor 2. honvédszolgálat zenekará-
nak hangversenye. 10.5. Eugen Stocat orosz balalajka
zenekarának hangversenye. 5.15. „A humor utolsó
vándorlása“. Irta és felolvassa: Pogány Béla. 6. „A
közgazdasági hírszolgálat és annak jelentősége“. Roz-
gonyi Ernő előadása. 6.25. Csóka Béla magyar nótá-
kat énekel Kurini Simi és cigányzenekarának kíséreté-
vel. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése.
„Szöktetés a szerályból“. Énekes játék 3 felvonásban.
Majd: Gramofonhangverseny. — Belgrad. 12.30. Gra-
mofon. 13.45. Házizenekar. 17. Gramofon. 18. Népdalok.
18.30. Hangverseny. 19. Házizenekar. 21.30. Prága. —
Prága. 12.15. Gramofon. 13.30. Pozsony. 17.20. Brünn.
21. Zenekari hangverseny. — Wien. 12. Silving-zenekar.
14.10. Gramofon. 16.25. Winternitz-zenekar. 19.55.
Szavaltat. 21. Aria- és dalest. 22.50. Dostal-zenekar.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGO HENRIK

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbellyel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.
HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

Ingyen nem, de részlete **Philips** rádiót.
Rosenfeld G., új Neuman-ház

ALKALMAZÁS.

SOLFÓZO SZAKACSNÓT éves bizonyítvánnyal uriházhoz azonnalra keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KONYVSZEKRÉNY 1500 LEJ, antik intarziás, restaurált szekrények darabja 4000 lej, fekete szalon, áll: 4 íttel, divány, asztal 1800 lej, Biederma-
yer-diván 1900 lej, intarziás, tükör alá való asztal 600 lej, antik éjjeli szekrény 400 lej, ovál antik asztal 1000 lej, antik ágyak darabja 1000 lej, továbbá olcsóbb és finomabb ebédlők, hálók, uriszobák, szalonok, antik szalonok, sekretér, vitrinek, ezüst evőeszközök, veneczi tükör, disztárgyak, hintaszék, tükrök, festmények, étező- és üvegservisok, zongorák, hegedők, fotelok, gyári és perzsaszőnyegek, írói karoszekék, rollós íratszekrény, férfi és női íróasztalok, komplett Jókai-művek stb. eladó **SALGÓNÉ bizományi üzlete** Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

ROSSZ VILLANYGŐK! Rossz elemek becserélése. „MOTORICA“-nál, volt Asztalos Sándor-ucca.

GARANTALOM A BIZTOS ÉS GYORS SIKERT úgy az eladó, mint a vevőnek, ha 10 év óta fennálló bizományi üzletemhez fordul. Megrendelém részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálakat és tálcákat, antik ezüstöket, perzsa ebédlőszőnyeget és szalon terítőket, Thonet székeket, márkás figurális porcellánokat, disztárgyakat, Biederma-
yer vagy empir függőlámpát és íróasztalt stb. **Kivánatra házhöz megyek. — SALGÓNÉ bizományi üzlete** Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

FORD-AUTO csukott, alig használt, majdnem új állapotban, jutányosan eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 562

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

MACULATURA PAPIR 5 kigrós csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

LAKÁS.

Megszabadul a lakásgondoktól,

ha az

„Aradi Közlöny“

apróhirdetése útján keres lakást.

ELEGANSAN butorozott uccai szoba uric-
saládnál fiatal házaspár vagy magános
egyen részére kiadó, volt Apponyi-körut
26, 1. em. 539

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen
közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

FŐUTVONALON új házban modern uc-
cai négyoszobás erkélyes lakás kiadó.
Székely, Bul. Reg. Ferd. 44. 563

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában

KERSEK magánháza 2-3 szobás la-
kással külvárosban 10-30 hold föld-
del bérbé. Cimet „P. V.“ jellegre az
Aradi Közlöny kiadóhivatala. 560

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

INGATLAN.

SAROKHÁZ két tizzellett bérbeadó, eset-
leg eladó. Kasza-u. 46. 558

ÜZLETEK.

KIADÓK következők: Üzlethelyiség, rak-
tárhelyiség, gyárhelyiség, garázs, volt
Kossuth-ucca, Weisz Dávid-ház. 561

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sar-
kánál ahol hosszú évtizedeken át nagy
vevőkörrel rendelkező kemefestő és
tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó. Cim
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnalra kiadó. Cim
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

BIZTOS SIKER ugy eladónak, mint
vevőnek, ha a **Comisio**hoz fordul,
eladással és vétellel egyaránt. Alkalmi
vétel: Bőrgarnitúrák, hálók 8700-tól,
ebédlők 15.000-tól, uriszobák, salongar-
nitúrák 2500-tól, antik butorok, előszoba-
falak 650-től, gyermekágyak, rézbutorok,
hintaszék, ebédlőasztalok 900-tól, Thonet-
székek 140-től, márványmosdók, könyv-
szekrény, íróasztalok, 3 részes lőszőr
madracok, teljes irodaberendezés, márkás
festmények és porcellánok, disztárgyak,
szamovárok, zongorák, Stradivarius-he-
gedű, pianó stb. **Comisio** biz. üzlet,
Bul. Reg. Ferdinand 21.

Makulatura,
tisztá lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

rendkívül olcsón
kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev
Reg. Maria 24.

Cassa Agricola de Păstrare Arad-Cenadana S. A. :- Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R.-T.

Meghívó.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság XLI. rendes közgyűlését

1931. évi február hó 28-ik napján délután fél 5 órakor Aradon, saját székházában fogja megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság, a választmány és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1930. évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

2. Igazgatósági tagok választása.

3. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre a t. e. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy e hó 26-án délelőtt 12 óráig fiókintézeténél Rovinén (M.-Pécskán), Chişineu-Crişen (Kisjenőn), Ineu (Borosjenőn), Sebisen (Borossebesen), Zerinden vagy Vingán még le nem járt szelvényeivel együtt letételt.

Arad, 1931. január 21-én.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár
Részvénytársaság igazgatósága.

VAGYON.

Mérleg-számla 1930. évről.

TEHER.

	Lei	b	Lei	b		Lei	b	Lei	b
Pénztárkészlet					Alaptőke			20,000.000	
Készpénzben	12,516.012				Tartalékalap	3,570.492			
Más pénzügyintézeteknél elhelyezve ...	19,756.590		32,272.602		Kétes követelések tartalékalap	4,000.000		7,570.492	
Váltótárca álladék			153,963.413		Alkalmazottak nyugdíjalapja... ..			1,488.440	
Folyószámla adósok... ..			34,690.946		Heinrich Sándor alapítvány			100.000	
Szavatossági adósok... ..			290.000		Néhai Nachtnébel Odön alapítványa ...			5.000	
Jelzálog kölcsönök			125.287		Betétek:				
Saját értékpapírok			5,259.477		Betéti könyvecskében	160,180.797			
Ingatlan vagyon:					Folyószámlákban	19,985.600		180,166.397	
Intézeti székházak... ..	390.000				Letétek			3,614.444	
Más ingatlanok	230.000		620.000		Szavatosságok			290.000	
Néhai Nachtnébel Odön alapítványa- nak értékpapirjai			5.000		Ki nem fizetett osztalékok			115.932	
Berendezések			1		Atmeneti tételek			3,398.612	
					Előre befolyt kamatok			5,098.131	
					Előre felvett házbérek			52.084	
					Nyereség egyenleg:				
					Át hozat előző évről	121.830			
					1930. évi tiszta nyereség	5,205.364		5,327.194	
			227,226.726					227,226.726	

Arad, 1930. december 31-én.

ISSEKUTZ GÉZA s. k.
vezérigazgató.

KNEFFEL BÉLA s. k.
ügyvezető igazgató.

Dr. FETTER ELEMÉR s. k.
főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

PURGLY LÁSZLÓ s. k.
elnök.

Báró ANDRÉNYI LAJOS s. k.
Gróf BRÉDA VICTOR s. k.
KINTZIG JÁNOS s. k.
KOROSSY GYÖRGY s. k.

Dr. KÖPF JÁNOS s. k.
Dr. MOLDOVÁN SILVIUS s. k.
TAKÁCSY MIKLÓS s. k.
VÁSÁRHELYI JÁNOS s. k.

A felügyelő-bizottság:

Dr. DÁLNOKI NAGY LAJOS s. k.
elnök.

Dr. BOROS BÉNI s. k.
DÁNIEL ENDRE s. k.
SZATHMÁRY JÁNOS s. k.

AZ ARAD-CSANÁDI GAZDASÁGI TAKÁRÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGÁNAK JELENTÉSE A NEGYVENEGYEDIK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSHEZ.

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Az elmúlt 1930. üzletévre vonatkozó jelentésünket a Kereskedelmi Törvény 195. §-ában, valamint részvénytársaságunk alapszabályában megállapított kötelességünknek megfelelőleg a következőkben van szerencsénk betervezni:

az ügykezelést az elmúlt 1930. üzletév folyamán, több ízben rendszeresen ellenőriztük és azt minden esetben szabályszerűnek és kifogástalannak találtuk:

a részvénytársasági vagyon leltári felvételét az évről alkalomával részletesen és behatóan megejtettük és meggyőződünk, hogy a Mérleg-számlában kitüntetett értékek megvannak és szabályszerűen kezeltetnek:

az igazgatóság által elének terjesztett 1930. évi mérleget, valamint a veszteség- és nyereség-számlát a kifogástalanul vezetett könyvek és az általunk tételenként átvizsgált kimutatások, leltárak, zárszámadások és az ezekkel kapcsolatos okmányok alapján, helyesnek és a valóságnak minden tekintetben megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak az 1930. üzletév 5,327.194 Lei összegű tiszta nyereségének felhasználására vonatkozó javaslatát.

Végül tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy az elmúlt 1930. üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, mint alulírott felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1931. évi február hó 6-án.

AZ ARAD-CSANÁDI GAZDASÁGI TAKÁRÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

Dr. DÁLNOKI NAGY LAJOS s. k.
elnök.

Dr. BOROS BÉNI s. k.

DÁNIEL ENDRE s. k.

SZATHMÁRY JÁNOS s. k.